

kaasti inflatoorisen kehityksen pysäyttämisen ja tuotantoelämän kohottamisen välttämättömyyttä, samoin kuin maatalouden aseman parantamista.

Vielä keväällä 1947 yritti maalaisliitto saada aikaan taloustaaloudellista vakautumista. Kun hallituksen enemmistö kuitenkin lähti uudelle inflatiokierrokselle, jättivät maalaisliiton ministerit eroanomuksensa, missä lausuvat mm. seuraavaa.

"Koska ne päätökset, jotka hallitus on viime päivinä tehnyt vasten tahtoaamme eräissä palkankorotusjärjestelyitä koskeissa kysymyksissä, ovat omiaan edesauttamaan maamme taloudelle vaarallista inflatoorista kehitystä, jonka tehokasta ehkäisemistä olemme pitäneet välttämättömänä, emme katso enää voivamme olla mukana hallituksessa, vaan anomme kunnioittavimmin, että Te Herra Tasavallan Presidentti, vapauttaisitte meidät valtioneuvoston jäsenyydestä".

Kun maalaisliiton eduskuntaryhmässä käsiteltiin näin syntyneitä tilannetta, todettiin, että kolmen puolueen yhteistyösopimus oli maalaisliittolaisten ministerien eron kautta myöskin muodollisesti lakannut, sen oltua asiallisesti lakannut jo aikaisemmin, kuten edellisestä havaitaan. Tähän käsitykseen yhtyi myös huhtikuussa 1947 pidetty maalaisliiton puoluevaltuuskunnan kokous hyväksyessään ryhmän taholta asiassa esitetyn selostuksen.

Kun hallituspulaa keväällä 1947 selviteltiin, määritteli maalaisliiton eduskuntaryhmä ne ehdot, joilla maalaisliiton ministerit voivat peruuttaa eronpyyntönsä. Nämä ehdot olivat seuraavat:

- 1) Yleistä palkkojen korotusta ei sallita, vaan ne palkkakat, jotka tämän vuoden aikana ovat syntyneet, pyritään tasoittamaan siten, että valtioneuvosto oikeuttaa hinta- ja palkkaneuvoston tähän palkkasäännöstelypäätöksen 8. §:n 1. momenttia. Tarkistettut palkat pyritään maksamaan kesäkuun alusta alkaen ja ensitilassa ruvetaan valmistelemaan

koko palkkasäännöstelyn purkamista.

- 2) Palkkojen tarkistuksen vaikutusta säännöstelyihin hintoihin on kaikin käytettävissä olevin keinoin pyrittävä vaimentamaan. Säännöstelyvapaitten hintojen kohtuuden rajoissa pitämiseksi on käytettävä kaikkia niitä keinoja, joita valtiolla tarjonnan lisäämiseksi ja tuotannon suurentamiseksi on hallussaan.
 - 3) Valtiotalouden tasapainoon saattamiseksi voidaan väkijuomaym. ylellisyysveron luontoisia välillisiä verotuloja lisätä sekä parantaa valtion liikelaitosten, kuten rautatielaitoksen kannattavuutta. Valtion menoja on vähennettävä korvaamalla mm. karjataloustuotteiden tukipalkkiot heinäkuun 1 päivästä lähtien sosiaalisilla alennuksilla ja myös vähentämällä valtion viran- ja toimenhaltijain lukumäärää. Välitöntä verotusta pyritään helpottamaan tasaisesti ja oikeudenmukaisesti varsinkin kaikkien pientuloisten kohdalta sekä pidätytään varsinkin tuotantoa vaikeuttavan omaisuusverotuksen lisäyksistä.
 - 4) Kun maatalous sotavuosina on joutunut erikoisen suuressa määrässä kuluttamaan entisiä tuotantopääomiaan, on toimenpiteitä maatalouden rappioiden korjaamiseksi tehostettava sekä käytettävä kaikki tarjolla olevat keinot pienviljelyksen tuotantoedellytysten parantamiseksi ja sen kannattavuuden lisäämiseksi. Maa- ja metsätalous on mahdollisimman nopeasti vapautettava p a k k o säännöstelystä.
- Mikäli maatalouden palkkoja sekä maataloustuotteita ei katsota voitavan vapauttaa säännöstelystä, maatalouspalkkoja on korotettava samassa suhteessa kuin muittenkin työläisten palkkoja ja taattava tällöin viljelijäväestölle vastaava lisäansio lähinnä m a i d o n hintaa korottamalla.
- 5) Tilusten luovutus maataloussiirtoväelle on pyrittävä saa-

Mielisairaanhoidtajain Liiton ylimääräinen liittokokous 14.12.47
käsittelee mm. palkkausasiaa ja tultiin tällöin siihen tulokseen, että
mielisairaanhoidtohenkilökunnan palkat valtion mielisairaloissa tulisi

maan loppuunsaajaksi kuluva^a vuonna ja erikois-
huomiota kiinnitettävä myös siirtokalastajien asemaa
Siirtoväen rakennustoimintaa ja Pohjois-Suomen jäl-
leenrakennustyötä on voimakkaasti tuettava ja raken-
nustarvikkeita tarkoitukseen varattava. Asutuskeskui-
ten siirtoväen asutuskysymystä on helpotettava.

- 6) Edellä oleva edellyttää, että valtioneuvosto tekisi
h e t i päätökset palkkasäännöstelypäätöksen 8. §:n
1. momentin soveltamisesta sekä maatalouspalkkojen
karjataloustuotteiden kohdalla tapahtuvasta järjeste-
lystä ja että muu otettaisiin hallituksen myöhemmässä
toiminnassa huomioon.

Lisäksi saatiin lupaus siitä, ettei puun saannin turvaa-
mislaista tehdä luottamuskysymystä.

Edellisestä havaitaan, ettei maalaisliitto enää Pekka-
hallitusta muodostettaessa osallistunut siihen pelkästään kolmen
puolueen yhteistyösopimuksen perusteella, vaan asettamalla omat
ehtonsa, joilla pyrittiin ennen kaikkea maamme taloudellisen ase-
man vakauttamiseen. Jouduttuaan tässä pyrkimyksessään keväällä
1947 hallituspulaan johtaneeseen ristiriitaan hallituksen enemm-
tön muodostaneiden vasemmistopuolueiden kanssa, on maalaisliitto
pitänyt sen jälkeen kolmen puolueen yhteistyösopimusta muodolli-
sestikin lakanneena. Sopimuksen tällöin tapahtunutta raukeamista
osoittaa sekin, ettei toukokuun 1947 jälkeen ole pidetty ainoat-
kaan sopimuspuolten keskeistä neuvottelua.

Kun sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä kaikesta tästä
huolimatta on edessäolevia vaaleja ajatellen tuntenut kuitenkin
tarvetta omalta osaltaan rauhoittaa valitsijoitaan sopimuksen
virallisellakin kuolettamisella, maalaisliiton eduskuntaryhmä
suhtautuu tähän toimenpiteeseen suosiollisella ymmärtämyksellä.

Helsingissä, 22 p:nä toukokuuta 1948.

J. Koivisto, Lulo Salo

Laap. 25.5.48.

Laap. 25.5. Liite 2

Lahdessa 24.5 1948.

Pöytäkirja

Vihdin työläisten yhteisestä kokouk-
sesta Vihdin Työväentalolla 23.5.48.

Puheenjohtajana toimi Yrjö Salmipuro

Suomen Sosialidemokraattisen puolueen eduskuntaryh-
mä.

H e l s i n k i.

Suomen Rakennustyöntekijäin Liiton Lahden osasto
n:o 66 pitämässään kokouksessa 23.5-48 vaatia Suomen Sos.dem.
puoluetta yhteistyö ja vaaliliittosopimuksen toteuttamiseen
SKDL:n kanssa ja siten koota työläisten voimat yhteiseen rin-
tamaan taantumusta vastaan.

Päätöksemme olemme tehneet sen takia, että em.päätök-
sen takan olevat jäsememme ovat molempien työväenpuolueiden
jäseniä.

Suomen Rakennustyöläisten

liiton osasto N:o 66 r.y.

Salmela Väinö

Oiva Fakselin

Kokouksen puolesta:

Yrjö Salmipuro.

Eino Kuusisto

Puheenjohtaja.

Sihteeri.

Ostos oikeaksi todistavat:

17. Talvis.

Tommi Lindberg

Mielisairaanhoidtajain Liiton ylimääräinen liittokokous 14.12.47

käsitteli mm. palkka-asiaa ja tultiin tällöin siihen tulokseen, että

mielisairaanhoidtohenkilökunnan palkat valtion mielisairaaloihin tulisi

Luop. 25.5.48.

Liite 3

OTE:

Pöytäkirja

Vihdin työläisten yhteisestä kokouksesta Vihdin Työväentalolla 23.5.48. Puheenjohtajana toimi Yrjö Salmipuro ja pöytäkirjan laati Elna Kuusisto.

2.§.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Yrjö Salmipuro. Sihteeriksi Elna Kuusisto.

4.§.

Päätettiin lähettää kaksihenkinen lähetystö, johon valittiin Aino Hallgren ja Onni Havusilta, saattamaan Presidentin, Hallituksen ja eduskuntaryhmien tietoon seuraavaa:

Oikeiston aloitteesta eroitetuksi tulleen sisäministerin tilalle on valittava kansanvaltaisesti ajatteleva, SKP:n kuuluva henkilö.

Kokouksen puolesta:

Yrjö Salmipuro.

Elna Kuusisto

Puheenjohtaja.

Sihteeri.

Otteen oikeaksi todistavat:

17. Talvio.

Onni Hallberg

Mielisairaanhoitajain Liiton ylimääräinen liittokokous 14.12.47 käsitteli mm. palkkausasiasiaa ja tultiin tällöin siihen tulokseen, että mielisairaanhoitohenkilökunnan palkat valtion mielisairasloissa tulisi

Laap. 2 1.V.48.
Liite 4

S. Kansanvaltaisen Metsästys- ja Kalstusliitto r. y.

Helsinki.

Kun tasvallan presidentti on äskettäin päättänyt antaa eduskunalle esityksen laiksi rakennuskaaren 17 luvun 14 §:n muuttamisesta sellaiseksi, että maatalousministeriölle myönnettäisiin oikeus asettamillaan ehdoilla myöntää oikeus tällaisen kielletyn kalastuksen harjoittamiseen määrättyissä paikoissa, tehdä kseen mahdolliseksi lohien siirron padon yläpuolelle, on Jokamieskalastajain ja erämiesten Oulun yhdistys r.y. kokouksessaan keskustellut asiasta ja päättänyt kääntyä arvoisan ryhmänne puolesta seuraavalla esityksellä:

M.m. Oulujoen Merikosken niskaan on rakennettu koko joen yli ulottuva voimalaitospato. Talouselämän säännöstelystä annetun lain nojalla on Oulujokivarren kalastusyhtymällä ollut oikeus edellisinä vuosina harjoittaa näinäänottua kallekalastusta välittömästi sanotun padon alapuolella rakennuskaaren 17 luvun 14 §:n kieltämällä alueella. Mainittu pyynti on edellisinä vuosina muodostunut lohikannalle sangen tuhoisaksi ryöstökalastukseksi ja lohien siirto padon yläpuolelle jäänyt toisarvoiseksi tehtäväksi. Mainitsemme vain, että lohien siirto padon yläpuolelle on ollut niin alkeellista, että säkkeihin ja laatikoihin sulletut lohet ovat niitä käsipellillä padon yläpuolelle siirrettäessä pökertyneet useissa tapauksessa ja tulee t laskuaukosta takaisin.

Kun yllämainittua lakimuutosta käsitellään, olisi riittävän selvästi mainittava, että kalastusta padon alapuolella sanotulla 100 mtr. matkalla saadaan harjoittaa ainoastaan lohien siirtämiseksi padon yläpuolelle, mutta kaikenlainen omaa hyödyksi tarkoitettu ryöstökalastus olisi kiellettävä.

Mainitsemme vielä, että Merikosken voimalaitoksen yhteyteen on rakennettu määräysten mukainen lohihissi, jota myöten kalat pääsevät siir-

Mielisairaanhoidtajain Liiton ylimääräinen liittokokous 14.12.47
käsittelee mm. palkkaussasia ja tultiin tällöin siihen tulokseen, että
mielisairaanhoidtohenkilökunnan palkat valtion mielisairaloissa tulisi

antaa
t ymään padon ulapuolelle, joten ei olisi enää syytä ^{arjoi}tarjoittaa ryöstök
lastusta muulla tavoin padon alapuolella.

Olemme valmiit antamaan lisätietoja tarvittaessa.

Oulussa 18 päivä toukokuuta 1948

Jokamieskalastajain ja erämiesten Oulun yhdistys r. y.

Lauri Meris

Puheenjohtaja.

Sihtööri.

Tässä olevan kirjeen olemme lähettäneet sos.dem. ja SKDL:n edus-
kuntaryhmille ja pyydämme puolestamme, että liitto ryhtyisi myöskin toi-
menpiteisiin siinä mainitun asian johdosta ja harkitseisi asiaa pikai-
sesti johtokunnassa sekä tekisi siitä mahdollisen esityksen myöskin edus-
kuntaryhmille.

Jokamieskalastajain ja erämiesten Oulun yhdistyksen puolesta

Lauri Meris

Puheenjohtaja.

A. Pärälä
Sihteeri.

Mielisairaanhoidtajain Liiton ylimääräinen liittokokous 14.12.47

käsitteli mm. palkkaussasiaa ja tultiin tällöin siihen tulokseen, että

mielisairaanhoidtohenkilökunnan palkat valtion mielisairaaloissa tulisi

Lähte 5

laap. 22. 5. 48.

ARV. EDUSKUNTARYHMÄLLE.

Asuntojentuotannon elvyttämiseksi on hallitus esittänyt erinäisiä verohelpotuksia (esitys N:o 169).

Allekirjoitettu järjestö ilmoittaa periaatteessa puoltavansa sanotunlaisten huojennusten myöntämistä. Hallituksen esitykseen sisältyvät huoneistojen kokoa ja asuinhuoneistojen osuutta kokonaispinta-alasta koskevat rajoitukset ovat niinikään käsityksemme mukaan välttämättömiä. Myöskin rakentamisajan määrittelemisen hallituksen esittämällä tavalla näyttää tarkoituksenmukaiselta. Sensijaan veronhuojennuksen ulottaminen vain niihin rakennuksiin, joissa on vähintään neljä erillistä asuinhuoneistoa, herättää erittäin vakavia epäilyksiä. On tosin totta, että omakotitoiminta puhtaimmassa muodossaan ei ole tehokkain asuntopulan torjumismuoto sekä ettei tällainen rakentaminen myöskään kansantalouden kannalta ole kaikkein edullisinta. Toisaalta täytyy kuitenkin ottaa huomioon, että omakotitoiminnan kautta huomattavalle kansanosalle muodostuu hyvät, osittain jopa aivan ihanteelliset asunto-olot sekä että sen yhteydessä voidaan yhteiskunnan hyödyksi käyttää kansalaisten työvoima ja -tarmo mitä tehokkaimmalla tavalla. Se säästämisharrastus, mitä oman kodin rakentaminen onnistuakseen välttämättä edellyttää, tuskin saisi läheskään vastaavia ilmenemismuotoja, jos oman kodin aikaansaamisen muodostamaan kiihoittavaan ja "konkreettiseen" päämää-

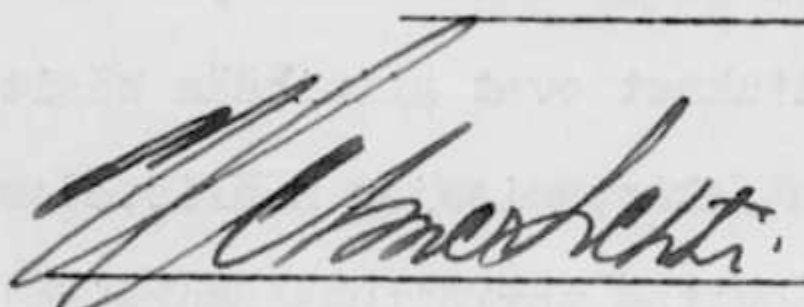
Mielisairaanhoitajain Liiton ylimääräinen liittokokous 14.12.47
käsitteli mm. palkkausasiasiaa ja tultiin tällöin siihen tulokseen, että
mielisairaanhoitohenkilökunnan palkat valtion mielisairaaloissa tulisi

rään pyrkiminen joutuisi valtiovallan huolenpidosta syrjään. Yleensä viranomaiset ovatkin katsoneet tarpeelliseksi kaikkien tavoin edistää juuri omakotitoimintaa. Vielä vähemmin on yhteiskunnalla nykyisessä tilanteessa, jolloin säästämisen kautta maanviljelijä- ja puuseurustavien uusien pääomien tarve on erittäin suuri, varaa jättää omakotitoimintaa kokonaan syrjään asuinrakennustuotannon elvyttämisen ohjelmassa.

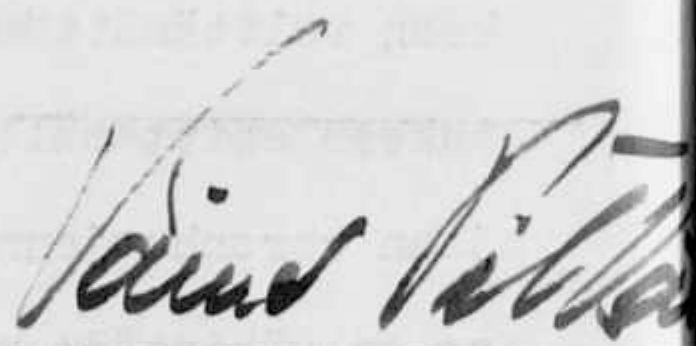
Edellä olevaan viitaten kunnioittaen pyydämme Arv. Eduskuntataryhmänne myötävaikutusta siihen, että suunnitellut verohelpotukset ulotettaisiin koskemaan myös varsinaista omakotitoimintaa.

Helsingissä toukokuun 20 p:nä 1948.

VUOKRALAISTEN KESKUSLIITTO r.y.



Helmer Lehti
Johtokunnan puheenjohtaja



Väinö Pitkänen
Sihteeri

SUOMEN SOS.-DEM. RAITTIUSLIITTO

HELSINKI K. YRJONKATU 31

PUHELIMET:

Toimisto ja lehtitilaukset } 35837
Sarastuksen toimitus }
Sihteeri }
Raittien Kansan toimitus } 63784

Helsingissä huhtikuun 29.päivänä 1948.

Lite 6

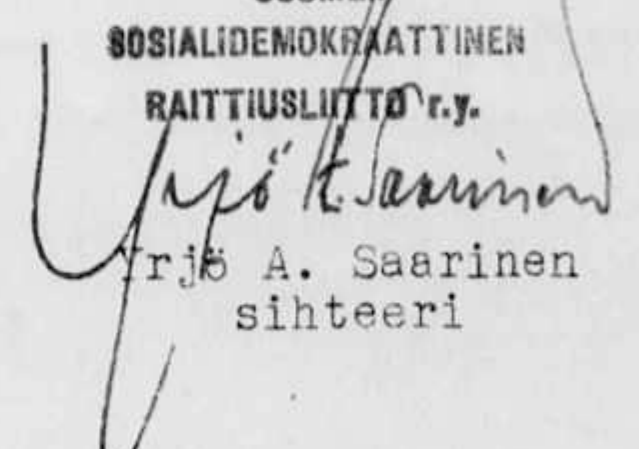
Sosialidemokraattinen Eduskuntaryhmä
Eduskunta
Helsinki.

Suomen Sosialidemokraattisella Raittiusliitolla on täten kunnia kutsua edustajanne liiton yhdeksänteen edustajakokoukseen, joka pidetään Kotkan Keskuskansakoulun juhlasalissa kesäkuun 4.-6.päivinä alkaen ensin mainittuna päivänä kello 15. Kutsuvieraille on varattu tilaisuus esittää kokoukselle tervehdyksensä.

Pyydämme Teitä ystävällisesti ilmoittamaan meille edustajanne nimen toukokuun 20.päivään mennessä.

Kunnioittavasti

SUOMEN
SOSIALIDEMOKRAATTINEN
RAITTIUSLIITTO r.y.



A. Saarinen
sihteeri

Mielisairaanhoidtajain Liiton ylimääräinen liittokokous 14.12.47
käsittelee mm. palkkaussasiaa ja tultiin tällöin siihen tulokseen, että
mielisairaanhoidtohenkilökunnan palkat valtion mielisairaaloissa tulisi

PÖYTÄKIRJA Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän kokouksesta Eduskuntatalon ryhmähuoneessa toukokuun 26 p:nä 1948. Kokous alkoi kello 17. Puhetta johti Peltonen ja pöytäkirjan laati Turunen. Poissaoleviksi merkittiin seuraavat ryhmän jäsenet: G. Andersson, Bryggari, Jokinen, Juutilainen, Kallinen, Karvonen, Kilpeläinen, Kulovaara, Kuusela, Käkälä, Lehtokoski, Lepistö, Muikku, Nurminen, Paasivuori, Mansner, Penttala, E. Pesonen, Pusa, J. Raatikainen, U. Raatikainen, Raunio, Salmela-Järvinen, Sillanpää, Takki, P. Tervo ja Welling. Asianomaisiin edellytyksiin olivat saapuvilla Skog, Teerimäki, D. Lindman, V. Salo, Emil Jokinen, Otto Marttila ja Anu Karvinen.

1 §

Lapsilisälaki.

Peltonen: Selosti SAK:n lähetystön, johon kuuluivat molemmat puheenjohtajat ja neljä työvaliokunnan jäsentä, käyntiä työväen ryhmien luona. SAK kiirehtii lapsilisälain hyväksymistä (kirjelmä liitteenä).

Andersson, K.: Asia on huomenna ratkaisevassa toisessa käsittelyssä työväenasiaivaliokunnassa.

2 §

Mielisairaanhoitajien palkkaus.

SAK oli oman lähetekirjelmänsä ohella lähettänyt ryhmälle Mielisairaanhoitajien Liiton kirjelmän, jossa vaadittiin po. toimenhaltijain siirtämistä 8:nteen palkkaluokkaan. (Liitteet)

Hiltunen: Mainitsi, että nämä ovat jo mainitussa luokassa.

Asia ei antanut aihetta toimenpiteisiin.

3 §

Hallituskysymys.

Peltonen: Asiassa on nyt presidentti suorittanut oman ratkaisunsa. Hän nimitti sisäasiainministeriksi Kilven, opetusministeriksi Heljaksen, salkuttomaksi Leino-Kuusisen ja toiseksi sosiaaliministeriksi Peltosen. Pääministeri soitti minulle aamulla

Mielisairaanhoitajain Liiton ylimääräinen liittokokous 14.12.47 käsitteli mm. palkkausasiaa ja tultiin tällöin siihen tulokseen, että mielisairaanhoitohenkilökunnan palkat valtion mielisairaaloissa tulisi

ja tiedusteli, voisinko suostua kansliaministeriksi, mutta sanoin hänelle jättäväni päätöksenteon ryhmälle ja puoluetoimikunnalle.

Hiltunen: Eilen illalla pääministeri tiedusteli, kuka sos. dem. tulisi lisää. Olin saanut Käkelältä tiedon, että hän olisi Peltonen, mikä ei kuitenkaan pitänyt paikkaansa. Tämän jälkeen keskustelimme paikkojen järjestelyistä.

Lumme: Käkelän tulkinta voi olla oikeakin, koska Peltosta ajateltiin siinä tapauksessa, että hallitusta täydennettäisiin.

Skog: Puoluetoimikunta asettui Peltosen kannalle.

P.A. Karjalainen: Hyväksyi Peltosen, mutta moitti Käkelää hosumisesta.

Kivisalo: Yhtyi Peltosen kandidatuuriin. Hän saa nyt hyvityksen siitä, kun hänet aikaisemmin sopimattomasti eroitettiin. Arveli että ei suinkaan Kilpi ole Leinoa pahempi.

Lumme: Tehty ratkaisu voi herättää pientä äkälilyä sosdem:ssä, sillä se oli liian näkyvä kompromissi. Joukkomme ovat varsin ryhdikkäitä, heille ei pitäisi tuottaa harmia.

Kuittinen: Yhtyi Lumpeen lausuntoon.

Skog: Periaatteessa kommunistit kärsivät tappion, mutta Valpon asema jää ennalleen, sillä ei Kilpi siihen puutu, jos ei nyt kommunistien vasikaksikaan rupea. - Tokkopa joukkomme kovinkaan harmissaan ovat, kun asia heille oikein selvitetään, - Ankara taistelu voi olla edessä, mutta ei meillä suinkaan ole aihetta pyrkiä karkoittamaan kommunisteja. Kentällä olemme jo katapauksessa voittaneet, sillä kommunistien on vaikea selvitellä ratkaisua, samoin myös kokoomuksen.

Hiltunen: Tarpeetonta katsella ratkaisua pessimistisesti. Kuusinen ei voi tulla pääministerin varamieheksi, niinkuin Käkelä on 'sohlannut'. Tiistaina ehdotti Westerinen Kilpeä sisäministeriksi, mutta iltakoulussa Vilhula asettui minun ehdokkuuteni kannalle.

E. Karjalainen: 19/5 eduskunnassa oli esiintymisemme sekavaa leinojutussa. Olisi pitänyt pysyä ulkopuolella kokoomuksen järjestämän näytelmän. Ryhmän arvovalta kärsi sekavuudesta.

Peltonen: Ryhmän valm. valiokunta oli koolla 19/5, mutta oli kovin vajalukuisena. Silloin asetuttiin perustulakivaliokunnan kannalle.

Kivisalo: Selvitteli lähemmin per.lakivaliokunnan mietintöä asiassa ja tapahtumien kulkua 19/5.

Päätös: Ryhmä ei pidä hallituksen tapahtunutta uudistamista parhaana mahdollisena, mutta tyytyy kuitenkin presidentin ratkaisuun. - Peltonen hyväksyttiin ryhmän edustajana hallitukseen.

4 §

Lapsilisälaki.

K. Andersson: Laki joutuu tiukalle eduskunnassa. Kommunistit taktikoivat. Maalaisliitto pyrkii lykkäämään lain yli vaalien. Östensson ehdottaa sen voimaan vain v. 1949 loppuun. Puhuja selosti asian vaiheita työväenasiaivaliokunnassa.

Lumme: Olisi liian suuri rulljanssi pantavaksi toimeen aistaan puoleksitoista vuodeksi. Jos on ratkaisumahdollisuus määräaikaaisuudella, voitaisiin keskustella ruotsalaisten kanssa määräajan pitentämisestä.

Päätös: Pahimmassa tapauksessa koetetaan hoitaa asia niin, että laki tulee hyväksytyksi vaikkapa määräaikaisena.

5 §

Lomanpyynnöt:

Myönnettiin ehdollisesti loma ensi tiistain istunnosta K. Anderssonille, Malkamäelle ja H. Peoselle. Jos lapsilisälaki kiristyy, ei lomaa sallita.

Kokous päättyi klo 17,50.

V a k u u d e k s i :

Osmi Teltanen
puheenjohtaja

Kari Hänninen
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu:

P. Karjalainen

Jussi Pyy

Mielisairaanhoidtajain Liiton ylimääräinen liittokokous 14.12.47

käsitteli mm. palkkausasiaa ja tultiin tällöin siihen tulokseen, että

mielisairaanhoidtohenkilökunnan palkat valtion mielisairaaloissa tulisi

Lap. 26-5-48.

Valtioneuvostolle.

Valtioneuvoston 8 päivänä marraskuuta 1947 antaman väliaikaista lapsilisän maksamista koskevan päätöksen tarkoituksena on, toistaiseksi ja siksi kunnes laki lapsilisän maksamisesta saadaan aikaan, palkkojen entistä oikeudenmukaisempi järjestely siten, että perheellisten ja erikoisesti suuriperheisten palkkatyöntekijäin jatkuvasti vaikeutuneet toimeentulomahdollisuudet tulisivat turvatuksi.

Yleisesti katsoen ovat työntajat mainittua valtioneuvoston päätöstä noudattaneet, lukuunottamatta maatalouden työnantajia, jotka tuottaja- ja työnantajajärjestöjensä välityksellä heti päätöksen tultua tunnetuksi ilmoittivat kantanaan, etteivät he katso voivansa valtioneuvoston päätöstä lapsilisän suorittamisesta noudattaa. Maataloustyönantajain järjestön tekemän päätöksen mukaisesti ei lapsilisää maataloudessa, lukuunottamatta eräitä harvoja yksityistapauksia, olekaan viime tammikuun jälkeen enää maksettu.

Edellä mainittu, maatalouden työnantajain omaksuma kanta on mitä valitettavin. Samalla kun se osoittaa yhden alan työnantajain pitävän oikeutenaan olla noudattamatta eduskunnan hyväksymää valtioneuvoston päätöstä, kohdistuu sen seuraukset kaikkein puutteenalaisemmassa asemassa olevaan työntekijäryhmään. Työskenteleehän maataloudessa juuri kaikkein pienipalkkaisimmat ja suuriperheisimmät työntekijät, joille lapsilisän maksaminen toimeentulositystä olisi ollut mitä välttämättömintä. Käytännössä ei näin ole kuitenkaan tapahtunut, vaan on tilanne päinvastoin muodostunut sellai-

Mielisairaanhoitajain Liiton ylimääräinen liittokokous 14.12.47

käsitteli mm. palkkausasiasa ja tultiin tällöin siihen tulokseen, että

mielisairaanhoitohenkilökunnan palkat valtion mielisairaaloissa tulisi

seksi, että maaseudun perheellisten työntekijäin entisetkin toimeen-
tulomahdollisuudet ovat joutuneet mitä suurimmassa määrin uhanalai-
seksi. Näin sen vuoksi, että useat suuriperheiset työntekijät ovat jää-
neet tilanteen johdosta kokonaan työttömiksi, koska työnantajat, to
lapsilisän maksamiseen velvoittavien määräysten vuoksi, ovat jatku-
vasti kieltäytyneet ottamasta suuriperheisiä työläisiä työhönsä.
Työmahdollisuuksien menettämisen pelosta ovat monet työntekijät
sopineet työnantajainsa kanssa siitä, etteivät he tule lapsilisää
vaatimaan ja samanaikaisesti on ilmennyt, että työtä hakevat työn-
tekijät ovat salaamalla lapsiensa lukumäärän koettaneet turvata
työnsaantimahdollisuutensa.

Kun ainoastaan harvat maatalouden palveluksessa olevat
perheelliset työntekijät kykenevät palkallaan, josta lapsilisän
tarkoittama osuus puuttuu, ostamaan edes kaikkein välttämättömiä
toimeentulotarvikkeitaan sekä suorittamaan asunto- ja vaatetusmeno-
jaan, niin on tilannetta pidettävä täysin kestäättömänä ja siinä
määrin työntekijäin joukossa katkeruutta synnyttävänä, ettei se voi
enää jatkua ilman vakavampia seuraamuksia.

Pitäen velvollisuutenaan tähdentää tilanteen aiheuttamaa
perheellisten työntekijäin hädänalaista asemaa ja siitä aiheutuvia
seuraamuksia, ei allekirjoittanut keskusliitto voi olla vakavasti
arvostelematta maatalouden työnantajain ja heidän järjestöjensä
kielteistä kannanottoa, jota se pitää siinä määrin voimassaolevia
lakeja ja päätöksiä vastaan kohdistuvana rikkomuksena, että maan hal-
lituksen tehtävänä olisi antaa alaisilleen viranomaisille määräys
ryhtyä oikeustoimenpiteitten kautta tehostamaan antamiensa päätösten
noudattamista. Ellei näin voi tapahtua ja lapsilisän maksuunsaatta-
mista myös maataloudessa voida turvata, on ammatillisten järjestöjen
tehtävänä omien mahdollisuuksiensa piirissä olevain toimenpiteitten
kautta ryhtyä vaatimaan lapsilisän suorittamista jäsenilleen ja yleen-

Mielisairaanhoitajain Liiton ylimääräinen liittokokous 14.12.47
käsittelee mm. palkkaussasia ja tultiin tällöin siihen tulokseen, että
mielisairaanhoitohenkilökunnan palkat valtion mielisairaaloissa tulisi

sä maataloustyöntekijöille siinäkin tapauksessa, että järjestöllisten toimenpiteitten käyttämisestä koituu maamme elintarviketuotannolle kenties vakaviakin häiriöitä. Pitäen velvollisuutenaan saattaa tämän käsityksensä hallituksen tietoon, katsoo allekirjoittanut keskusliitto että kysymys lapsilisän maksamisesta saadaan riittävän oikeudenmukaiseen järjestykseen vasta sitä varten vahvistetun lainsäädännön pohjalla, joka olisi kiireellisesti aikaansaatava. Kun käytettävissä olevain tietojen mukaan näyttää mahdolliselta, että laki lapsilisän suorittamisesta, muista kuin varsinaisista asiasyistä, on nykyisen eduskunnan istuntokaudella vaarassa jäädä vahvistamatta, olisi hallituksen tehtävänä kaikin toimenpitein vaikuttaa siihen, että mainittu laki nyt koossa olevilla valtiopäivillä tulisi hyväksytyksi.

Helsingissä 26 päivänä toukokuuta 1948

Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliitto (SAK) r.y.

Emil Huunonen Uno Hiironen

Mielisairaanhoidtajain Liiton ylimääräinen liittokokous 14.12.47

käsitteli mm. palkkaussasia ja tultiin tällöin siihen tulokseen, että

mielisairaanhoidtohenkilökunnan palkat valtion mielisairaaloissa tulisi

suomen Ammattiyhdistysten Keskusliitto (SAK) r.y.

Finlands Fackföreningars Centralförbund r.f.

HELSINKI P, PAASIVUORENKATU 5. SÄHKÖOSOITE SAK

Laap. 26. V. 48.

ELIMET:

johtaja l:n... 72 655
l:n... 74 549
ri l:n... 72 637
l:n... 74 549
päälikkö... 76 347
sihteeri... 76 347
työläisneuvoston... 72 052
asiainmies... 72 052
... 74 709
... 76 174

/LO

Sosialidemokraattisen puolueen Eduskuntaryhmä

T ä ä l l ä.

Asia: Mielisairaanhoitohenkilöstön palkkaus.

Pyydämme kunnioittavasti kiinnittämään Arv. Ryhmänne huomiota viitteessä mainittuun asiaan esittämällä seuraavaa:

Kun valtiovarainministeriön kanssa käymissämme neuvotteluissa emme saaneet mielisairaanhoitajattarien palkkausta sellaiseksi kuin käsityksemme mukaan se olisi saatava, jotta työrauha ja oikeat palkkasuhteet mielisairaalaan hoitohenkilöstön keskuudessa vallitseisivat, niin esitämme, että ryhmänne vaikuttaisi siihen, että valtioneuvoston ylimääräisessä talousarvioesityksessä oleva ehdotus po. asiasta tulisi hyväksytyksi sillä korjauksella, että mielisairaanhoitajattaret korotettaisiin kahdeksanteen (8) palkkausluokkaan.

Kysymyksen perusteluksi viittaamme oheelliseen jäljennökseen.

Helsingissä toukokuun 24 päivänä 1948

Valtioneuvoston Valtiosihteeri r.y.

W. E. Ballman
puh. joht.

V. Q. Pulkkinen
sihteeri:

menetti suurin piirtein merkityksensä asianomaisten pysyessä edelleen alipalkattuna.

Mielisairaanhoitajain Liiton ylimääräinen liittokokous 14.12.47 käsitteli mm. palkkausasiaa ja tultiin tällöin siihen tulokseen, että mielisairaanhoitohenkilökunnan palkat valtion mielisairaaloissa tulisi

Valtiovarainministeriölle.

Asia: Mielisairaanhoitohenkilöstön palkkaus.

Seuraavassa pyydämme kunnioittavasti kiinnittää Valtiovarainministeriön huomiota viitteessä mainittuun asiaan, josta Mielisairaanhoitajain Liitto r.y. esittää kauttamme seuraavaa:

"Viimeksi tapahtuneessa palkkain järjestelyssä tulivat mielisairaanhoitajat asetetuksi Mustasaaren sairaalassa 9 ja muissa valtion mielisairaaloissa 8 palkkausluokkaan sekä mielisairaanhoitajattaret 5 palkkausluokkaan.

Tähän järjestelyyn mentiin siitäkin huolimatta, että liittomme, joka edustaa koulutettua mielisairaanhoitohenkilöstöä, esitti mm. palkkatoimikunnalle mielisairaanhoitohenkilöstön palkkain korottamista huomattavasti suuremmalla määrällä. Liiton esityksen mukaan olisi ko. toimenhaltijain palkat tulleet likipitään vastaamaan muiden valtion toimenhaltijain palkkauksia, jotka toimivat suunnilleen samoilla koulutusvaatimuksilla ja joiden tehtävät muutenkin voidaan lähinnä rinnastaa mielisairaanhoitohenkilökunnan tehtäviin.

Nyt tapahtunutta palkkain järjestelyä on vielä omiaan huonontamaan se seikka, että palkkauksista pidettävät luontoisedut arvioitiin uudelleen, jolloin niiden raha-arvoa korotettiin noin kolminkertaisesti entiseen verraten. Tällä toimenpiteellä saatu palkankorotus menetti suurin piirtein merkityksensä asianomaisten pysyessä edelleen alipalkattuna.

Mielisairaanhoitajain Liiton ylimääräinen liittokokous 14.12.47 käsittelee mm. palkkausasiaa ja tultiin tällöin siihen tulokseen, että mielisairaanhoitohenkilökunnan palkat valtion mielisairaaloissa tulisi

palkkausluokkiin 10, 11 ja 12. Näitä määriä ei voida pitää mi-
n kohtuuttomina, jos vertailun kohteeksi otetaan yleinen palk-
. Niinpä 12 palkkausluokka vastaisi 61:95, 11 palkkausluokka
ja 10 palkkausluokka 56:50 tuntipalkkaa, laskettuna siten, että
haltijain peruspalkka jaetaan todellisella työtuntimäärällä sa-
perusteiden mukaan kuin sunnuntaityökorvausta laskettaessa.

Edellä esitettyyn viitaten Mielisairaanhoitajain Liitto r.y.
lttaen esittää:

että valtion mielisairaaloissa toimivan mielisairaanhoitohen-
kilökunnan palkkaus lukien 1.1.48 järjestettäisiin siten, et-
tä Mustasaaren sairaalassa toimivat mielisairaanhoitajat tu-
lisivat kuulumaan 12 ja muissa mielisairaaloissa 11 palkkaus-
luokkaan ja mielisairaanhoitajattaret kaikissa mielisairaalois-
sa 10 palkkausluokkaan.

Mielisairaanhoitajain
Liitto r.y.

Arvo Mattila.

Toivo Kasari."

Valtionvirkailijain Yhteisjärjestön hallitus on po. esitystä
saan käyttänyt vertailuperusteina kaupunkikuntien vastaavia
ja, joita käsityksemme mukaan valtionkin palkkoja järjestettä-
idaan pitää eräinä ohjeina, ja valtion omaa palkkausjärjestel-
issä vertailussa on se puutteellisuus, että kuntien palkkaus
vielä ratkaistu, joten varmoja tietoja ei ole käytettävissä.
ohjeena kuitenkin voidaan pitää Hinta- ja palkkaneuvoston jou-
22. päivänä 1947 hyväksymiä ohjepalkkoja sekä Helsingin kau-
pikkajärjestelyjä.

Hinta- ja palkkaneuvosto hyväksyi po. alalta ohjepalkaksi
sairaanhoitajattarelle paikkakuntakalleusluokkien mukaan seura-
kat: (17.pl.) 11.600 mk/kk, 11.100 mk/kk, 10.600 mk/kk ja
mk/kk. Näitä palkkoja saa ylittää tai alittaa määrätyin perus-
hdella luokalla (Luokan ero tällä kohdalla 400:-) ilman sosiaa-
steriön palkkaosaston lupaa. Nämä palkat tulevat voimaan loka-
päivästä 1947 alkaen, joten kuluvan vuoden alussa tuleva ko-
erustuu näihin palkkoihin.

Helsingin kaupungissa vireillä olevan palkkojen järjestelyn
ssä saatujen tietojen mukaan näyttää siltä, että mielisairaan-

hoitajattarien palkaksi tulee vähintään 11.600 mk/kk ja mielisairaanhoidajille 12.500 mk/kk. Kunnantyöntekijäin Liitto tahtoo naisille 12.000 mk/kk ja miehille 13.000 mk/kk.

Valtion palkkausjärjestelmässä mielisairaanhoidajat (siis miehet) käsityksemme mukaan kuuluisivat samoihin palkkaluokkiin vanginvartijain kanssa, koska heidän työnsä on lähinnä tähän alaan verrattavana. Tässä on kuitenkin huomattava se, että kun vanginvartijoita on aiheestomasti kolmessa palkkaluokassa, niin tulisi kysymykseen vain kaksi ylempää palkkaluokkaa. Mitä sitten tulee naisten ja miesten palkkauksen eroon, ei se saisi olla yhtä palkkaluokkaa suurempi, koska molemmilla on sama koulutus, omat tehtävänsä ja vastuunsa työssään. On nimittäin huomattava, että tätäkin palkkaeroa asianomaisten keskuudessa perustellaan osittain sillä, ettei miehiä ole muuten saatavissa, koska miehet muissa töissä ansaitsevat enemmän.

Edelliseen viitaten kunnioittavasti esitämme Mielisainraanhoidajain Liiton esityksen johdosta seuraavaa:

Mielisairaanhoidohenkilöstön palkkaus tarvitsee välttämättömmästi korotuksen, koska se on, erittäinkin naisten kohdalla, jäänyt suhteettoman alhaiseksi. Korotusta suoritettaessa olisi huomioitava seuraavat näkökohdat:

1. Valtion mielisairaanhoidohenkilöstön palkkojen yleensä olisi seurattava kaupunkikuntien vastaavia palkkoja.
2. Valtion palkkausjärjestelmässä mielisairaanhoidajain (miesten) palkat olisivat rinnastettavat vanginvartijain kahteen ylimpään palkkaluokkaan. Jos taas vanginvartijat korotetaan palkkaluokissa, olisi mielisairaanhoidajain seurattava mukana.
3. Mielisairaanhoidajain ja -hoitajattarien palkkauksen ero ei saisi olla yhtä palkkaluokkaa suurempi.

Helsingissä, tammikuun 24 päivänä 1948.

Valtion Virkailijain Yhteisjärjestö r.y.

V.E. Backman

V.E. Pulkkinen

Jäljennöksen oikeaksi todistavat:

Lea Olikainen

Margit Elvaara

PÖYTÄKIRJA Sosialidemokraattisen Eduskunta-ryhmän valmistavan valiokunnan kokouksesta toukokuun 27 p:nä 1948 Eduskuntatalon ryhmähuoneessa alkaen kello 17,30. Puhetta johti Lumme ja pöytäkirjan laati Turunen. Saapuvilla olivat edellisten lisäksi Kulovaara, Lepistö, E. Karjalainen, Penttala, U. Raatikainen, Tolonen, Malkamäki, Kuittinen, Kivisalo, Rantala, Lehtokoski ja Siimonen.

1 §

Tampereen Tekn. Oppilaitos.

Valiokunta otti vastaan Tampereen Teknillisen Oppilaitoksen lomautettujen oppilaiden lähetystön (3 hen.), joka jätti ryhmälle kirjelmän toimenpiteistä opiskelutyön jatkamisesta, koska lomauttaminen aiheuttaa valitettavia vahinkoja opiskelutyölle.

Lumme: Vastasi lähetystölle todeten, että ryhmän on vaikea ottaa asiaa esille tehtyä kyselyä lukuunottamatta. Uskoi hallituksen voivan puuttua asiaan.

(Lähetystö poistui.)

2 §

Julkilausuma sos.dem. väelle.

Päätettiin ryhmän nimissä esittää julkilausuma sos.dem. puolueväelle työpaikoilla suoritetusta reippaasta työstä Leinölakon selvittämiseksi.

Julkilausumaa valmistamaan valittiin Lumme, Lepistö, U. Raatikainen ja Turunen.

3 §

Valiokuntapaikat.

Peltosen tultua nimitetyksi hallituksen jäseneksi päätettiin ehdottaa ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtajaksi J. Raatikaista ja vakinaiseksi jäseneksi ulkoasiainvaliokuntaan Karvosta, varalle Turusta sekä vakinaiseksi valtiovarainvaliokuntaan Lepistöä ja varalle Hillelää.

4 §

Naispostiljoonien asema.

Handwritten note:
Tiedän toimittaneen ja päättäneen ki. viikkokierroksella
listatut ja -puheet ~~toimittaneen~~ ~~viikkokierroksella~~
... ja viikkokierroksella ja viikkokierroksella
... ja viikkokierroksella ja viikkokierroksella

Ryhmään saapui 3-henkinen naispostiljoonien lähetystö esittäen, että kuluvan vuoden toiseen lisämenoarvioon otettaisiin määräraha, jonka perusteella voitaisiin vakinaistaa mainittujen toimenhaltijain asema. Hallitus aikoo esittää asian vasta ensi vuoden talousarviossa.

Rantala: Lisämenoarviossa ei tämänlaatuista asiaa voida hoitaa.

Keskustelun jälkeen annettiin lähetystölle kehoitus, että naispostiljoonit valvoisivat etunsa ensi vuoden talousarviota laadittaessa jo hallitusportaassa.

5 §

Maatalouden veroperusteet.

Rantala: Ehdotti lain kommissiossa käsitellyssä esitettäväksi ponnin ja luki laatimansa ponnin tekstin. Tiedusteli, onko sd. pienvilj. neuvottelukunnassa harkittu asiaa.

Lepistö: Mainitsi, ettei neuvottelukunnan työvaliokuntaa ole saatu koolle.

Lumme: Oli ponnin kannalla ja ehdotti asetettavaksi esim. kolmihenkinen toimikunnan tarkistamaan tekstin.

Lehtokoski: Yhtyi Lumpeen ehdotukseen. Kertoi, että ryhmä on saanut asiassa moitteita mm. Turun puolesta.

Kuittinen: Yhtyi edellisiin ja kertoi asian käsittelystä laki- ja talousvaliokunnassa.

U. Raatikainen: Kun asia oli eduskunnassa, oli Gunnar Andersson poissa istunnosta. Eikö hänelle pitäisi antaa nuheteita!

Päätös: Hyväksyttiin esitettäväksi ponsi, jonka tarkistavat Rantala, Lepistö, Simonen ja Lumme.

6 §

Presidentinvaalit.

Kivisalo: On huolehdittava siitä, että asian ollessa esillä istunnossa, ovat kaikki ryhmän jäsenet paikalla puolustamassa ryhmän omaa aloitetta.

7 §

Lisäbudgetti.

Lumme: Pahoitteli sitä, että sosiaalimäärärahat ovat mm. lastensuojelunosalta aivan minimaaliset.

Lehtokoski: Asiaa on koetettu hoitaa mm. molempien valtiovarainministerien kanssa, mutta tuloksetta. Lumpeen on syytä puhua asiassa sen ollessa eduskuntakäsittelyssä.

8 §

Lomat.

Lepistö: Tiedusteli, voiko hän olla poissa eduskunnan lähipäivien istunnoista, kun hänelle on puoluetoimiston taholta määrätty puhujavelvollisuuksia ohjelmakiertueen mukana.

Päätös: Esillä olevien tärkeiden asioiden vuoksi ei kenellekään ryhmän jäsenelle voida tässä vaiheessa myöntää lomaa.

Kokous päättyi kello 18,40.

V a k u u d e k s i :

Sam. Lumme
sihteeri.

Pöytäkirja tarkastettu:

Alf. Lumme
puheenjohtaja.

*Teidän toimittama ja puolesta minun nimeltäni vastustettu
listatut ja -puolesta toimittamattomat asiat
on valmista luottamusta ja vaiton taltoa. Koko puolesta
minun vastustamattomien ja samalla se on jätetty osittain siinä. Minä!*
sihteeri

Tiedän toimittaneen ja paremmin kuin muillakin vaali-
listellut ja -puheet ~~on~~ ~~niitä~~ ~~niitä~~
~~on~~ ~~se~~ valannut luottamusta ja vaiton taltoa koko puolel-
laan viestikarttelun ja samalla se on jätetty osittain siinä.

24.5.48

Kankaan tehtaasta

Kankaan tehtaasta työläisten yleisenä kokouksena
24.5.48 pidettiin minäpäivä Yrjö Lehtonen
ja sen alustamisesta vahvistettiin seurauksena
pöytäkirja ilmestynyt tehtaasta julkisena
työläisten kokouksena 25 päivä 1948

Antti Salminen

Antti Salminen
Pöytäkirja

Antti Salminen

Antti Salminen
Pöytäkirja

JULKILAUSUMA.

Kankaan tehtaasta työläisten 24.5.48 pitämässä työläisten
yleisessä kokouksessa, jossa haluavat julkituoda presidentin ja edus-
kuntaryhmien tietoon seuraavaa:

Tulemme ankarasti tuomitsemaan taantumuksellisten aineiden
ne edesottamukset, joiden tarkoituksena on maamme kansanvaltaisen
kehityksen pysäyttämisen ja porvariston terrorivallan pystyttäminen
jälleen maahan.

Tulemme vaatimaan, että entinen suhde hallituksessa on
säilytettävä, on kaikin keinoin tehtävä tyhjäksi taantumuksen rikol-
liset vehkeilyt. Eronneen sisäministerin tilalle on ehdottomasti
asetettava henkilö, joka edustaa samaa mielipidettä kuin entinenkin,
joka on takeena siitä, että hänen toimintansa ei koidu maallamme ja
kansallemme vaaralliseksi.

Kankaan tehtaasta työläiset.

Tiedän toimintamme ja paremmin kuin mitään vasti-
alistus on työ-puheet ~~toimintamme~~ ~~toimintamme~~
~~toimintamme~~ ~~toimintamme~~ ja viiton talous koki huonon
toiminnan ~~toimintamme~~ ja samalla se on jätetty osittain ~~toimintamme~~ ~~toimintamme~~
toimintamme ~~toimintamme~~ ja samalla se on jätetty osittain ~~toimintamme~~ ~~toimintamme~~

Laap. 26. V. 48.

Sas den vordhundtaryhmä
Helsinki.

Viialan hallituslaitosten
työväistä päätti toukokuun 24 päivänä
1948 pitämässään kansalaiskokouksessa
yhteistyötoimikuntaa Sbd l. Taimi-
kunnan julkaisun ja rahakunnan
sisäministeriön jaikkua kaskussa
hyönteisissä.

Sillä lisäyksellä että kansan-
vastaaja työ ja lina ohje jätteen
kutsuttava näitamaan sisäministeriön
tietäviä.

Viialassa toukokuun 24 päivänä 1948.

Tiedon toimittaminen ja pöytäkirja
alustukset ja -pöytäkirjat
on valtuutettu luottamusta ja viron talous koko kuukausi
vastaanvotetaan ja samalla se on jätteen osittain et. -lin. l.

Sosialidemokraattinen eduskunta ryhmä on päättänyt osoittaa sosialidemokraattiselle järjestöväelle seuraava n julilausuman:

~~Julilausuma~~

Maamme porvarillisten eduskuntaryhmien harkitsemattomasta aloit-
teesta syntyi runsas viikko sitten poliittisessa elämässämme voimakas
kriisitilanne, joka kommunistien kiihoituksen johdosta ~~erittäin vaiheas~~
uhkasi muodostua vakavaksi vaaraksi edessä olevien valtiollisten vaa-
lien vaalirauhalle ja yleensä parlamenttaariselle järjestelmällemme.

Tilanteen pelastamiseksi tarvittiin nopeita ja päättäviä toi-
menpiteitä. Niihin kriisin aiheuttajat ~~eivät itse~~ alkuunkaan pystyneet.
Vain sosialidemokraattisen puolueen ja eduskuntaryhmän ~~asenteen~~ ^{järjestyttömän asenteen ja/} sosialide-
mokraattisen järjestöväen murtemattoman ja peräänantamattoman toiminnan
johdosta voitiin välttyä täydelliseltä poliittiselta anarkialta.

Taapahtuneen jälkeen kukaan ei ~~liian~~ ^{voinut olla} epätietoinen kommunistien
todellisista ~~ajatuksista~~ ^{pyrkimyksistä} kansaamme ja sen työväenliikkeeseen nähden, ku-
kaan ei ~~mitenkään~~ ^{mitenkään} myöskään ole voinut olla huomaamatta, missä Suomen
kansanvoimien ja sisäisen riippumattomuuden turva ~~on~~ ^{on} selvinnyt lopul-
lisesti sosialidemokraattisten työläisten horjumattomassa oikeustaiste-
lussa työpaikoilla.

Sosialidemokraattinen Eduskuntaryhmä haluaa ~~ilmaista~~ ^{ilmaista} suu-
ren kunnioituksensa puoluetovereille kentällä. ~~Tiedän, toverit, esimerk-~~
~~kinne takaa vaalirauhan koko kansalle, mutta se takaa myös sosialidemok-~~
~~raattiselle puolueelle vaalivoiton ja siten turvattun elämän kansa-~~
~~alaisille.~~

Tiedän toimittaneen ja paanein kiin viikkain vaali-
alistukset ja -puheet ~~toimittaneen~~ ^{toimittaneen} ~~vaalivoiton~~
~~on~~ ^{on} ~~valannut~~ ^{valannut} luottamusta ja voiton, taltoa koko puole-
amme vaalitaistelossa ja samalla se on jälleen osoittanut elin-
vakausta.

Kokouskäs.

~~11/11~~
~~11/11~~
~~11/11~~

PÖYTÄKIRJA Sosialidemokraattisen Eduskunta-ryhmän valmistavan valiokunnan kokouksesta ryhmähuoneessa Eduskuntatätilässä kesäkuun 3 p:nä 1948. Kokous alkoi klo 17. Puhetta johti Peltonen ja sihteerinä toimi Turunen. Lisäksi olivat saapuvilla Lumme, U. Raatikainen, Simonen, Kivisalo, Penttala ja Rantala sekä min. Takki.

1 §

Sotakorvaushelpoistus.

Takki: Tänään kello 12 kävi Savonenkow Valtioneuvostossa Pääministerin luona ja ilmoitti, että NL-hallitus on suostunut alentamaan Suomen sotakorvauksia 50 %:lla alkaen 1/7 -48. To-della iloinen uutinen. Tähän mennessä on noin puolet korvauk-sista suoritettu sotakorvausdollareissa laskien, mutta kultadol-lareissa olivat suoritukset jo 31/12 -47 kaikkiaan 256 miljoonaa kultadollaria. Alemmus merkitsee noin 75 milj. sotakorvausdol-laria. Kuinka helpoitus tullaan laskemaan, siitä ei vielä ole tietoa. Jos voisimme saada pois esim. paperiteollisuuden teh-daskombinaatit, se olisi erittäin suuri juttu. Koko helpoitus Suomen rahassa merkitsee yli 20 milj. markkaa. - Asian hoita-misessa on monia vaihteita, viimeisimmät 24/5 -48, jolloin lähe-tettiin Moskevaan Sundströmille määräys asian vireillepanosta. Hänen piti tiedustella, olisiko sopiva aika ottaa asia esille. Hän ei kuitenkaan ryhtynyt mihinkään toimenpiteisiin, vaan säh-kötti avuttoman vastauksen 29/5. - Haluan tässä yhteydessä sanoa, että muitakin hyviä tietoja kuuluu. Argentiinan luotto-neuvottelut, jotka katkesivat avunantosopimusjutun johdosta, ovat nyt jatkuneet. Saanemme Argentiinasta n. 15 milj. dolla-rin luoton.

Peltonen: Minäkin voin ilmoittaa erään iloisen uutisen. NL:n kauppavaltuuskunnan eräs jäsen on ilmoittanut, että NL on valmis asettamaan Suomen Pankin käyttöön 5 milj. dollarin luo-ton 6 kk. irtisanomisajalla ja 2 % korolla. Edullinen laina-tarjous.

2 §

Lomanpyynnöt.

Varoamalla tarkoitusta varten määräraha tai ettenalla
työttömyystöihin varatusta määrärahasta varat ja teettä-
mällä k.o. tien kunnasta tuot...

Lapin läänin sd. piiritoimikunnalta oli saapunut kirje, jossa H. Pesoselle pyydettiin lomaa vaalimatkoja varten.

Keskustelussa Rantala vastusti lomaa mm. lisäbudgetin vuoksi.

Lumme: Piti Lappia erikoisasemassa.

Simonen: Selosti järjestettyjä matkojaan, olisi puolueenkin kannalta tärkeää, että Pohjoisessa voisi liikkua mahdollisimman paljon. Ellei lomaa myönnetä, on asiasta saatettava järjestöille tieto.

U. Raatikainen ja Turunen vastustivat (vm. lapsilisälain vuoksi) lomien myöntämistä.

Päätös: TST:n kautta tiedoitetaan, ettei ryhmän jäsenille ole voitu tässä tilanteessa myöntää lomaa.

Simoselle, Lumpeelle, U. Raatikaiselle ja Kivisälölle myönnettiin kuitenkin lomaa 4/6:ksi.

3 §

Valtion metsät.

Ryhmä oli saanut kirjeen (PM), josta käy selville, että valtion metsiä aiotaan Etelä-Suomessa luovuttaa siirtoväen metsiksi. Asia päätettiin panna pöydälle lähempää selvittelyä varten.

4 §

Lapsilisälaki.

Lumme: Eduskunnassa suositteli Wickman, että laki hyväksyttäisiin määräaikaiseksi ja silloin se menisi läpi. Turunenkin taisi puhua samaa. Suositteli tällaista kompromissia.

Peltonen: Olisi kai syytä keskustella ruotsalaisten kanssa.

Turunen: Selosti asian vaiheita eduskunnassa.

Penttala: Varoitti sopimasta liikaa ruotsal. kanssa, sillä nämä voivat asettaa joitakin kielipoliittisia ehtoja.

Päätös: Turunen ja Lumme neuvottelevat ruotsal. kanssa.

5 §

Lisäbudgetti.

Simonen: Ryhmälle oli lähetetty kirjelmä, jossa esitettiin toivomus, että ryhmä pitäisi kiinni Valtion Maatalouskemialliselle laboratoriolle myönnettävistä määrärahoista. (Kirjelmä jätettiin valt.var.vlk:n jäsenille.).

Päätös: Kirjelmän ehdotus hyväksytään.

Kokous päättyi klo 17, 50.

V a k u u d e k s i :

Jarmo Hämäläinen
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu:

Osmo Peltanen

Smp. 3. 6 - 48

Kemi 29.5.1948.

Sos.dem. Eduskuntaryhmän Herra Puheenjohtaja

H e l s i n k i .

Eduskuntatyön jatkuessa näin pitkään on kansanedustajain puhujamatkojen järjestäminen ennen vaaleja hyvin vaikeata. Erityisesti se on sitä täällä Lapin piirissä, minne sieltä Helsingistä on tavattoman pitkä matka. Ennättäähän edustajamme tänne aina sunnuntailomalle vasta lauantai-iltana ja maanantaina puolen päivän aikaan lähtee/juna takaisin. Tämän vuoksi kautta vuoden edustajan maakunnassa lähtömatkat jäävät kovin vähäiseksi.

Tietäen sen tärkeän tehtävän joka edustajalla on kiinteästi ottaa osaa eduskuntatyöhön, rohkonemme kuitenkin pyytää, että piirimme edustajalle Heikki Pesoselle ryhmän puolesta annettaisiin lupa lomaan että hän voisi tehdä matkan piirimme alueella. Tämä ei ole henkilökysyys, vaan maakunta odottaa terveisiä meidän ainoalta kansanedustajaltamme. Kun me olemme lähteneet siinä mielessä vaalivalmisteluihin, että voitamme paikan lisää, niin senkin vuoksi olisi tärkeätä tämä matkan tekeminen. Eduskuntahan tietojen mukaan kyllä 11.6 pääsee lomalle, mutta sekin voi olla epävarmaa ja sitä ennen meidän pitäisi saada toveri Pesonen matkalle.

Eduskunnan ratkaistavaksi^t saatavat tulla loppuaikana hyvinkin tärkeät asiat, mutta huomioiden piirimme syrjäisen aseman ja Pesosen uskollisuuden eduskuntatyölle, toivoisin ryhmän puolesta hänelle voitavan tuollaisen loman antaa.

Sosialidemokraattisin terveisin:

LAPIN LÄXNIN SOS.-DEM.
PIIRITOIMISTO

Edith Kuoppala.

varauksella tarkoitusta varten määräraha tai ottamalla
työttömyystöihin varatusta määrärahasta varat ja teettä-
mällä k.o. tien kunnostus t.m. t.m. t.m. t.m. t.m.

Toydale

P. M.

Eräiden Etelä-Suomen valtion metsien säilyttämisestä metsähallinnon
omistuksessa.

Maanhankintalain mukaan joudutaan kaikki merkittävämät valtion metsät eteläisimmässä Suomessa luovuttamaan yksityisille metsämaina ja yhteismetsinä. Tästä on maan taloudelle ilmeisesti paljon haittaa. Valtion kontrolli mm. sosiaalisissa työoloissa heikkenee, tiettyihin tarkoituksiin välttämättömän erikoispuun saanti tyrehtyy ja paikallisen asujamiston edut joutuvat kärsimään. Nämä tekijät eivät suinkaan ole toisarvoisia. Voidaan mainita, että näiden ja eräiden muiden syiden takia on aina katsottu välttämättömäksi lisätä valtion metsäomistusta maan eteläisissä osissa. Näin onkin pääasiallisesti kuluven vuosisadan puolella yksityisiltä ostamalla hankittu valtion omistukseen metsämaita varsin merkittäviä aloja, maanhankintalain säätämiseen mennessä noin 60 000 hehtaaria.

Maanhankintalaki jouduttiin säätämään suhteellisen vähäisten valmistelujen jälkeen ja hylkäämällä radikaalisesti useita normaalioloissa aivan ratkaisevia periaatteita ja kansantaloudellisesti järkeviä ajatuksia. Ei liioin haikittu menetelmiä sellaisiksi, että eri talousmuotojen edut olisi voitu edes jossakin määrin huomioon ottaa. Myöhemmin maanhankintalakia on eräissä suhteissa korjattu ja täydennetty, pääsääntöisesti maan saajain etuja silmällä pitäen.

Tässä ei suinkaan pyritä valtiota vapauttamaan niistä velvoituksista, joita maanhankintelaki sille asettaa. Tarkoituksena on vielä viime vaiheessa tarkastella, eikä jotakin voitaisi tehdä valtion met-

osittain sekin
säämälisyyden pysyttämiseksi metsähallinnon hallinnassa maan eteläisissä osissa.

Tiloille vapaaseen käyttöön luovutettavat metsäalueet jäävät tämän esityksen ulkopuolelle. Ne käsittävät pääasiallisesti virkatalojen metsäpalstoja, joiden sijainti on edullinen ja joiden hajallisuus puoltaa niiden käyttöä tähän tarkoitukseen. Sen sijaan eräät laajat keskittyneet maakeppaleet, sellaiset kuin Yläneen, Tammelan ja Miehikkälän valtionmaat, joiden metsäluonto ratkaisevasti poikkeaa yksityismetsien tasosta, olisi pyrittävä jättämään valtiolle.

Se seikka, että näiden metsäalueiden arvo niiden sisältämän erikoispuun takia on arvaamattoman suuri, ei suinkaan ole tämän esityksen pääsihe, joskin tämäkin seikka meän kansantaloudessa on merkille pantava. Kuten metsähallitus jo aikaisemmin on esittänyt, on muitakin syitä kuin edellä mainitut. Vastaisen metsäopetuksen järjestäminen vaatisi pidättämään valtion hallinnassa laajempia alueita myös meän eteläosissa. Erikseen on huomattava, että ko. valtionmetsistä on jo hyvin pitkään tyydytetty lukuisten valtion laitosten puun tarve, joka on käsittänyt erikoispuuta (pylväitä, laivan- ja sillanrakennuspuuta ja muuta laadullisesti arvokasta puuta) sekä polttopuuta. Näiden saanti vaikeutuu ratkaisevasti, jos ko. metsät luovutetaan valtion omistuksesta.

Kun yhteismetsät ovat tilojen kannalta yhteiseen laskuun hoidettavia tukimetsiä, on saman tekevää, missä nämä sijaitsevat, kunhan ne käsittävät laskettua metsän tuottoa vastaavan metsäalan ja ovat menekkioloihin katsoen tyydyttävät. Voitaisiin muodostaa riittävän suuri yhteismetsä, joka vastaisi useiden pienten yhteismetsien alaa. Näin voitettaisiin keskityksessä ja säästettäisiin tuntuvasti yhteismetsän hallintomenoissa ja yleiskustannuksissa.

Tämä ei suinkaan merkitsisi tilojen saajain aseman vaikeuttamista.

varauksella tarkoitusta varten määräraha tai ottamalla
työttömyystöihin varatusta määrärahasta varat ja teettä-
mällä k.o. tien luonnosta tulleista tuloksesta.

Niinpä tilojen tarvitsemat rakennuspuut voitaisiin luovuttaa valtiolle jäävistä metsistä, joista niitä esim. järeän puun hakkuissa ker-tyisi väli- ja latvatukkeina varsin runsaasti. Niin ikään olisi mah-dollista jatkuvasti tilojen tarvepuita luovuttaa valtion metsistä.

On ilmeistä, että ne erittäin suuret arvot, joita ko. valtion metsät sisältävät, tulisivat yhteismetsinä varsin pian loppuun käy-tetyiksi. Huolimatta metsätaloussuunnitelmistaan yhteismetsien metsä-varat ovat useimmissa yhteismetsissä kulutettu hyvin nopeasti loppuun, ja maan hallitus on aina ollut hyvin altis kallistamaan korvansa hoi-tokuntien pyynnöille saada haketa laskettua runsaampia määriä. Täl-löin voivat erikoispuutkin nopeasti huveta tavallisina sahapuina, joilla aina on jatkuva kysyntä.

Esitetään siis harkittavaksi, eikö olisi pyrittävä sellaiseen ratkaisuun, että yhteismetsiksi ajateltujen maan eteläisimpien valtion maiden sijaan muodostettaisiin laajahko yhteismetsä esim. Parkanon hoitoalueen metsämaista. Nämä sijaitsevat teollisuuslaitosten läheisyy-dessä verraten lyhyen uittomatkan päässä. Ne ovat samalla rautatien vaikutuspiirissä. Täällä on metsien ikäluokkien jakeantuminen säännöl-listä taloutta ajatellen edullinen ja takaa jatkuvan tuoton taseisuuden.

Esityksellä on tietysti varjopuolensekin. Saattaisi käydä niin-kin, että yhtiöt ja muut luovutusvelvolliset pyrkisivät vapautumaan velvollisuuksistaan ja siirtämään osuutensa tällaiseen valtion metsis-tä muodostettavaan laajennettuun yhteismetsään.

Olen esittänyt ajatuksen harkittavaksi siinä mielessä, että aina-kin valtioneuvostolle tehtäisiin asiasta perusteltu esitys.

26.3.48.

J. Lintu

8. syysk. 3. 6. 48

PÖYTÄKIRJA Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän kokouksesta Eduskuntatalon ryhmähuoneessa kesäkuun 3 p:nä 1948 alkaen kello 18. Puhetta johti Peltonen ja sihteerinä toimi Turunen. Poissaoleviksi merkittiin: G. Andersson, K. Andersson, Bryggari, Eskola, Fagerholm, Jokinen, Kallinen, E. Karjalainen, P.A. Karjalainen, Kilpeläinen, Kuittinen, Kuusela, Lehtokoski, Lepistö, Leskinen, Muikku, Nurminen, Paasivuori, Pyy, J. Raatikainen, Salmela-Järvinen, Sillanpää, P. Tervo ja Mansner. Saapuvilla olivat ryhmän jäsenten lisäksi min. Härmä ja toimittaja Teerimäki.

1 §

Lomanpyynnöt.

Päätettiin, ettei lapsilisälain käsittelyn aikana ryhmän jäsenet saa olla poissa Eduskunnasta. Asiasta tiedoitetaan sanoma-lehtien välityksellä.

4/6 istunnosta myönnettiin lomaa Lumpeelle, Hiilelälle, U. Raatikaiselle, Kivisalolle ja Simoselle.

Pusa saa lähteä Tanskaan yksityisellä vastuullaan.

2 §

Sotakorvaushelpoitus.

Min. Takki: Selosti sotakorvaushelpoituskysymystä (Katso ryhmän valm. valiokunnan 3/6 -48 kokouksen pöytäkirjaa.).

Kulovaara: Piti tärkeänä, että ryhmän jäsenet saavat ensi tilassa selostuksen sotakorvaushelpoitusten aikaansaamista koskevista aikaisemmista vaiheista.

3 §

Ulkom. luotot.

Peltonen: Ilmoitti NL:n myöntävän Suomelle 5 milj. dollarin luoton (kts. 3/6 valm. valiok. pöytäkirjaa).

4 §

Konrad Lehtimäen muisto.

Esiteltiin Turun Taiteilijaseuran kirje koskeva K. Lehtimäen muistojuhlaan kutsua.

Päätös: Koska ryhmä ei ole tilaisuudessa lähettämään tilaisuuteen edustajaansa, lähetetään Turun Taiteilijaseuralle sähke. Asia jätettiin sihteerin huoleksi. (Sähkeen sanamuoto liitteenä)

5 §

Rautatieläisten asunnot.

Riihimäen Sosdem. Ty. lähettänyt ryhmälle kirjeen, jossa kiinnitetään ryhmän huomiota siihen, että lisäbudjetissa on myönnetty liian vähän varoja rautatieläisten puutteellisten asunto-olojen korjaamiseen.

Päätös: Kirjelmä jätetään valt. varainvaliokunnan jäsenille edelleen hoidettavaksi.

6 §

Lapsilisälaki.

Lumme: Ehdotti, että mikäli laki ei muuten menisi läpi, pitäisi asia koettaa hoitaa määräaikaaisuuden pohjalta.

Päätös: Ryhmä on hätätilassa valmis määräaikaaisuuteen. Asiasta neuvotellaan ruotsal. ryhmän kanssa. Neuvotteluja hoitamaan valittiin Lumme ja Turunen.

Kokous päättyi klo 18,40.

V a k u u d e k s i :

Ossi Teltanen
puheenjohtaja.

Mary Kurune
sihteeri.

Pöytäkirja tarkistettu:

Juha Karvonen

Väinö Kitala

8 sep. 3-6-48



TURUN TAITEILIJASEURA
r.y.

Sosialidemokraattinen Eduskuntaryhmä.

Helsinki.

Pyydämme kohteliaimmin Teitä kirjailijavainaja Konrad Lehtimäen hautamuistomerkin pystyttämiseen osallisena läsnäolollanne kunnioittamaan patsaan paljastustilaisuutta Turun Uudella hautausmaalla ensi sunnuntaina, kesäkuun 6 pnä, klllo 15,15.

Turussa, toukokuun 31 pnä, 1948

Kunnioittavasti

Turun Taiteilijaseura

Toivo Hämäläinen
(Puh. joht.)

Eero Pohjonen
(Sihteeri)

J.k. Kokoontuminen Uuden hautausmaan
pöykkiportilla klllo 15,00.

varauksella tarkoitusta varten määräraha tai ottamalla
työttömyystöihin varatuista määrärahoista varat ja teettä-
mällä k... tien kunnasta...

Sähke 5/6 1948.

Taitelijaseura

Toivo Hämeranta

T u r k u

Tuntien syvää arvontoa kirjailija Konrad Lehtimäen elämän-
työtä kohtaan esitämme Teille sosialidemokraattisen eduskuntaryh-
män puolesta kiitokset toiminnastanne kirjailijan muiston säilyt-
tämiseksi jälkipolvia varten

Sosialidemokraattinen Eduskuntaryhmä

Lumme

Turunen

varausalla tarkoitusta varten määräraha tai ottamalla
työttömyysoihin varatusta määrärahasta varat ja teettä-
mällä k.o. tien kunnostus tms. tms.

Pöytäkirja,

sos.dem. eduskuntaryhmän valmistavan valiokunnan kokouksesta Eduskuntatalossa Ulkoasiainvaliokunnan huoneessa kesäkuun 8. päivänä 1948 klo 17.00. Läsnäoleviksi merkittiin Lumme, Kivisalo, Lehtokoski, Bryggari, Malkamäki, Rantala, Kulovaara, Penttala, Kuittinen, Tolonen ja Peltonen johtaen puhetta sekä Paasivuori pitäen pöytäkirjaa. Läsnä myöskin ministeri Hiltunen.

1.§.

Lapsilisälaki.

Kulovaara: Selosti kompromissineuvotteluja.

Bryggari: vastusti Heikkilän aloitteen hyväksymistä.

Hiltunen: Oli sitä mieltä, ettei tässä vaiheessa vielä saa Heikkilän aloitetta hyväksyä.

Penttala ja Lehtokoski puhuivat myös Heikkilän aloitetta vastaan.

Valmistava päätti ryhmälle esittää käsityksensä, että asia on käsiteltävä ennen eduskunnan lomaa, ja voimassa olo määrä aika on pyrittävä saamaan vähintään kolmeksi vuodeksi, sekä että asetutaan Heikkilän aloitteen hyväksymistä vastaan.

2.§.

Lisäykset ylimääräiseen budjettiin.

Rantala: ilmoitti, että Welling valtiovarain valiokunnan maatalousjaostossa tulee esittämään lisäyksiä lisäbudjettiin, pinemmän 15 miljoonaa markkaa ja sitten 800 miljoonaa markkaa asuntotuotannon lisäämiseksi.

Hiltunen ja Peltonen vastustivat jälkimmäisen ollessa sitä mieltä, että asia on lykättävä syksyyn.

Kuittinen yhtyi edellisiin.

Hiltunen lisäsi vielä, että kun ministerikin pyysi vain 1.200 miljoonaa

varauksella tarkoitusta varten määräraha tai ottamalla
työttömyystöihin varatusta määrärahaa varat ja teettä-
mällä k.o. tien kunnostus työt työttömyystöihin

markkaa, niin jos joku Vennamo lisää sitä 500 miljoonalla, niin ei tässä ole syytä huutokauppaan lähteä. Vastusti.

Valmistava valiokunta esittää ryhmälle, että vastustetaan lisäyksiä.

3.§.

Postitalot.

Bryggari: Perustellen esitti, että postitalojen rakentamiseksi lisättäisiin määrärahaa.

Rantala: Teknillisistä syistä siihen ei voida lisätä, kun hallitus ei esitä siihen mitään lisäystä.

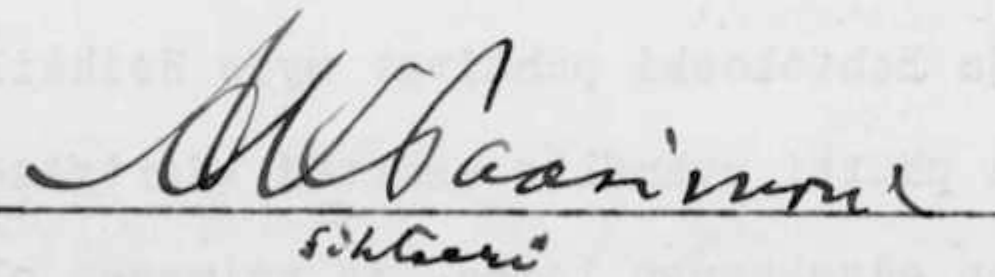
Hiltunen: Ei vastustanut lisäämistä.

Rantala: Toisti väitteensä.

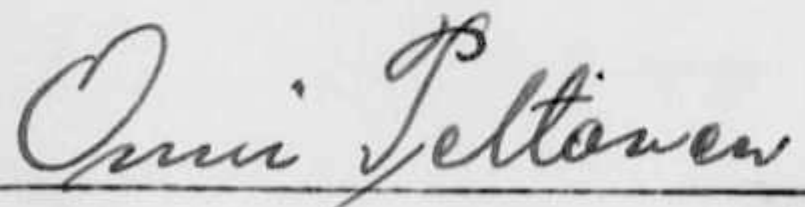
Bryggari puolusti omaa kantaansa.

Valmistava valiokunta päätti esittää, että mikäli voidaan ~~en~~ niin lisätään 30 miljoonaa markkaa.

Vakuudeksi:


Matti Paaninen

Pöytäkirja tarkistettu:


Onni Peltanen

Pöytäkirja.

Sos-dem.eduskuntaryhmän valmistavan valiokunnan kokouksesta ulkoasiain valiokunnan huoneessa kesäkuun 10 päivänä 1948. Läsnä oleviksi merkittiin Lehtokoski, Lumme, J. ja U. Raatikainen, Tolonen, E. Pesonen, sekä Peltanen johtaen puhetta ja Paasivuori laatien pöytäkirjan.

1.§.

Lyhyen keskustelun jälkeen valmistava valiokunta päätti, että markkaa 80.000 ryhmän varoista annetaan puoluetoimikunnalle jettavaksi piireille vaaliavustukseksi samaan tapaan kuin aikaisemminkin.

2.§.

Tilinpäätös.

Luettiin tilintarkastajien lausunto viime vuosien tileistä. Valmistava valiokunta ehdottaa ryhmälle, että rahaston hoitajalle myönnettäisiin tili- ja vastuuvapaus, vuosilta 1946 ja 1947.

3.§.

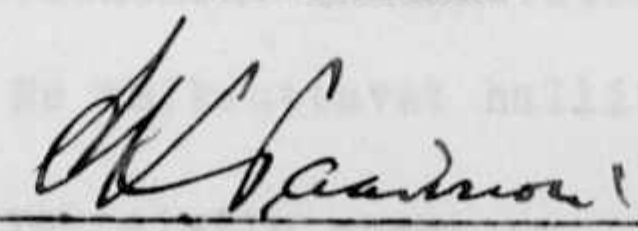
Toivomusponsi.

Lyhyen keskustelun jälkeen päätettiin E. Pesoselle antaa ryhmän lupa esittää toivomusponsi tuberkuloottisten jälkihuollon järjestämisestä.

4.§.

Ryhmän kokous päätettiin peruuttaa.

Vakuudeksi:


Matti Paaninen


Onni Peltanen

varauksella tarkoitusta varten määräraha tai ottamalla työttömyyssiin varatusta määrärahasta varat ja teettämällä k.o. tien kunnostus tvöt tvättämystä...

PÖYTÄKIRJA sos.-dem.eduskuntaryhmän valmistavan valiokunnan kokouksesta ulkoasiainvaliokunnan huoneessa Eduskuntatalossa 12 päivänä heinäkuuta 1948 kello 19. Läsnäoleviksi merkittiin: Malkamäki, Kivisalo, Lehtokoski, P. Tervo, U. ja J. Raatikainen, Rantala, Lepistö ja Penttala, Käkelä, Lumme johtaen puhetta ja Paasivuori, laatien pöytäkirjan. Läs-
nä myöskin ministerit Takki ja Hiltunen.

1. §.

Alote sotasyyllisinä tuomittujen vapauttamiseksi.

Puheenjohtaja: Luki k.o. porvarillisella taholla laaditun armah-
tamisesityskirjelmän Tasavallan Presidentille.

Kirjelmässä esitetty asia on ollut jo ennemminkin esillä. Koivis-
to oli kutsunut ryhmän puheenjohtajat ja olisi halukas huomenna käymään
keskustelemassa Tasavallan Presidentin luona. Armahdusesitys ahnettai-
siin myöhemmin. Ellei tähän ratkaisuun päästä tulee armahdusesityksiä
eduskunta-alotteiden muodossa. Puheenjohtaja ei puolestaan pitänyt
aloitetta ajankohdaltaan sopivana.

Kivisalo: Ei pitänyt asiasta. vahingollisena erillistä keskuste-
lua. Puhuja piti lain säätämistä ihmisystävällisena tekona, muuten
asianomaiset viedään Venäjälle. Presidentin kanssa keskusteltava ensin,
ennenkuin aloite tehdään.

Lepistö: Selosti puoluetoimikunnan toimenpiteitä. Kertoi Presi-
dentin luvanneen vaalien jälkeen asian saatettavaksi järjestykseen.
Epäili, onko syytä nyt asiaa ryhtyä ajamaan.

J. Raatikainen: Ennakkotoimenpiteet tulevat julkisuuteen. Sitä ei
voi estää. Ne vaikeuttavat hallituksen muodostamista. Muitten asiain
yhteydessä voitaisiin huomauttaa, mutta ei lähetystönä vaati vaatimassa tätä.

varauksella tarkoitusta varten määräraha tai ottaamalla
työttömyysohjelmien varatuista määrärahoista varat ja teettä-
mällä k.o. tien kunnostus töitä teettämällä.

Lehtokoski: Ei tätä saada nykyisessä hallituksessa läpi. Paha puoli, että jos porvarit menevät ja me emme ole mukana, asia voi muodostua meille vahingoksi. Ei tehnyt ratkaisua.

Hiltunen: Tällä vahingoitetaan asianomaisten asemaa. Mainitsi aikaisemmista kokemuksista. Jos keskustelu jää luottamukselliseksi, niin ei puhujalla ole mitään sitä vastaan, mutta jos siitä tehdään ele, niin vastustaa. Jos ryhmä lähtee mukaan, niin on vaadittava, että keskustelu tapahtuu täysin luottamuksellisesti. Mitään numeroa ei saa tehdä eikä mitään kirjelmää.

Kivisalo: Yhtyi edelliseen. Kosketteli hallituskysymyksen hoitoa.

Käkelä: Ei tämä suuria vaikutuksia. Se on semmoinen historiallinen käynti. Se vaikuttaa vasta vuosien kuluttua. Porvarillisia ei ole laskettava yksin menemään. Asia on hoidettava kuitenkin niin, ettei vaikeuteta toisten asemaa.

Puheenjohtaja: Kertoi, mitä Presidentti on luvannut puoluetoimikunnalle ja Takille. Kyllä Presidentti tietää, mikä on ryhmien kanta tässä asiassa. Pelkää asian tuloa julkisuuteen. Puhuja toivoi käyntiä Tannerin luona.

Päätettiin yksimielisesti, ettei osallistuta kysymyksessä olevaan kirjelmään, eikä myöskään porvarien lähetystöön. Päätettiin myöskin yksimielisesti, että asia jää valmistavan valiokunnan päätöksen varaan.

2. §.

Käynti Tannerin luona.

Valittiin ryhmän puolesta tervehdyskäynnin suorittamaan Lumme ja Lehtokoski.

3. §.

Räisäsen kuolemantapaus.

Päätettiin puheenjohtajan ehdotuksesta sanottavaksi muistosoanat vanhalle ryhmän jäsenelle.

4. §.

Vanhojen edustajien poisjäänti.

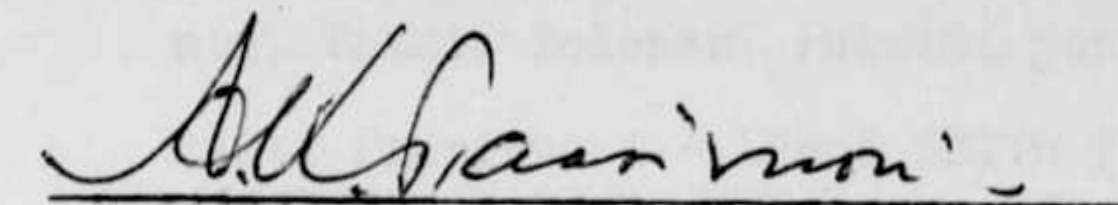
Puheenjohtajan ehdotuksesta päätettiin pitää jäähvyäispuhe.

5. §.

Ryhmän tilit.

Rahastonhoitaja U. Raatikaisen ehdotuksesta päätettiin jättää uudelle eduskunnalle päätettäväksi tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä.

V a k u u d e k s i:



Sihteeri.

Tarkistettu:

P ö y t ä k i r j a

Sos.-dem.eduskuntaryhmän kokouksesta eduskuntatalos-
sa ryhmän huoneessa heinäkuun 13 p:nä 1948 klo 14.30
Nimenhuudossa merkittiin poissaoleviksi: K.Andersson,
Hiltunen, Jokinen, Kallinen, E. Karjalainen, Kivisalo
Kuusela, Leskinen, Peltonen, Salmela-Järvinen, Simo-
nen, Takki, Tolonen. Puhetta johti Lumme, Pöytäkirjan
laati Paasivuori.- Läsnä TST:n päätoimittaja Teerimä-
ki.

1§. Yrjö Räisänen kuollut.

Puheenjohtaja lausui muistosanat ent. ryhmän jäsenen edustaja Räu-
säsen kuoleman johdosta. Ryhmä kunnioitti vainajan muistoa hetken hil-
jaisuudella.

2§. Ryhmän tilit

päätettiin jättää valittavan uuden ryhmän hyväksyttäväksi.

3§ Kirjelmia

siirrettiin 2 kpl. uuden ryhmän käsiteltäväksi.

4§. Euran tapaus.

U.Raatikainen: Palautti mieliin Euran yhteiskoulun rehtorin kir-
jelmän avustuksen järjestämisestä asianomaisille onnettomuuden uh-
reille ja vanhemmille tai stipendirahaston perustamiseksi Euran yh-
teiskouluun.

Päätettiin keskustelun jälkeen, ettei aiheuta toimenpiteitä.

5§. Loppusanat.

Puheenjohtaja Lumme lausui lopettajaissanat. Hän viittasi tämän
historiallisen eduskunnan vaikeuksiin ja ryhmän onnistuneeseen työs-
kentelyyn yhteisymmärryksessä puoluetoimikunnan kanssa. Puhuja antoi
tunnustusta myös tovereille hallituksessa. Kokoonnuttaessa v.1945
ilmassa oli jännitystä. Se on tasaantunut. Suurissa asioissa on oltu

yksimielisiä, pienissä käsityksen muodostaminen on ollut vapaa.

Puhuja mainitsi uuden eduskunnan kokoontumisesta sekä muisteli poisjääviä: Miina Sillanpää, Samuli Tervoa, Tuomas Bryggaria ja Väinö Kivisaloa sekä lausui tunnustuksen sanoja haille vuosikymmenten työstä. Kiitti myös nuorempia poisjääviä mainiten sihteerin ja ryhmän rahastonhoitajan. Mainitsi myös Eetu Karjalaisen. Toivoi poisjäävien vielä palaavan.

Puhuja kiitti hyvästä yhteistyöstä eduskunnan puhemiestä, samoin TST:tä ja SS:n toimitusta. Korosti puoluetoinikunnan kanssa suoritettua yhteistyön merkitystä.

Lopuksi puhuja kosketteli vaalien tulosta ja toivoi työväen kerääntyvän sosialidemokratian lippujen alle, se merkitsee kansallemme rauhaa, vapautta, ja veljeyttä sekä lisää hyvinvointia. Toivoi uudelle ryhmälle parempaa työaikaa ja työn tuloksia.

Kohotti kolmekertaisen eläköönhuudon sosialidemokratialle, johon ryhmä seisaalleen nousten yhtyi.

Bryggari: Vastauspuheessaan veteraanien puolesta, jotka jäävät pois, korosti erikoisesti työväenasiainvaliokunnan työn jäävän historialliseksi. Huomautti, että yhteistoiminta työväen ryhmien välillä on ollut hyvä. Väitti kahden työväenpuolueen olemassaolon estäneen esin. Matti Paasivuoren perillisen, sairausvakuutuslain, aikoinaan toteutumasta. Täällä on ollut vain kaksi puoluetta työväki ja porvarit. Työväen lainsäädäntö edellyttää aina yhteistoimintaa työväenpuolueiden välillä. Lopuksi kosketteli toimintaamme valtiovarainvaliokunnassa. Maatalouteen näiden korosti maalaisliiton ylivallan murtamisen välttämättömyyttä. Kiitti "romutettavien" puolesta ja toivoi menestystä uudelle ryhmälle.

Sillanpää: Kiitti menneistä vuosista lausuen kauniita sanoja edustajista kansan palvelijoina. Siitä, mitä on osaksensa saanut esittää kiitoksensa kaikille yksityisesti ja yhteisesti. Katsoi velvollisuudekseen viimeisillä voimillaankin työskennellä yhteisen asian hyväksi. Uskoi vakaasti uuden eduskunnan aikaansaannoksiin.

Kivisalo: Kiitti myös puolestaan ja toivoi uudelle eduskunnalle menestystä. Puhuja kosketteli sitten Bryggarin puheenvuoron johdosta työväen ryhmien välistä yhteistoimintaa torjuen sellaisen ajatuksen, että eripuraisuus siinä olisi johtunut meistä, eritellen tarkemmin sen syitä ja mainiten erikoisesti sen, että taistelu on käynyt kannattajista.

Lepistö: Ryhmän jäsenten puolesta kiitti ryhmän puheenjohtajia, huomauttaen vanhan johtajakaartin menetyksestä ja vaikeasta ajasta sodan jälkeen. Puhuja mainitsi, että ryhmä on nyt eheämpi kuin ehkä koskaan ja antoi siitä tunnustuksen puheenjohtajille. Sihteereille ja muille virkailijoille lausui myös tunnustuksen sanoja.

V a k u u d e k s i:

Puheenjohtaja.

M. Paasivuori
Sihteeri.

T a r k i s t e t t u:

Eetu Karjalainen

PÖYTÄKIRJA Sosialidemokraattisen Eduskunta-ryhmän valmistavan valiokunnan kokouksesta ryhmähuoneessa heinäkuun 21 p:nä 1948 alkaen klo 15. Puhetta johti Fagerholm ja sihteerinä toimi Turunen. Lisäksi olivat saapuvilla vv:n jäsenet: Lepistö, Paasio, Tervo, Lehtokoski, Kalavainen ja Hakila.

1 §

Valiokuntajärjestelyt.

Tervon ehdotuksesta hyväksyttiin esitettäväksi ryhmälle vaaliliittoa kommunistien kanssa valitsijamies- ja suuren valiokunnan vaaleissa.

Tarvittaessa voivat valittavat neuvottelijat keskustella joidenkin lisäpaikkojen antamisesta kommunisteille muissa paitsi ei seuraavissa valiokunnissa: perustus, ulkoasiat, valtiovarat, sivistys, maatalous ja työväenas. Tiukassa paikassa voidaan viimeksi mainituksa antaa peräksi.

Neuvottelijoiksi valittiin: Lepistö, Rantala ja Turunen.

Samojen henkilöiden tehtäväksi jätettiin alustavan suunnitelman laatiminen valiokuntapaikkojen jaoksi.

2 §

Kirjallinen sihteeri ja kanslisti.

Lehtokoski: Kirjallisen sihteerin tehtäviin olisi saatava lähinnä sellainen henkilö, joka tuntee eduskuntatyötä.

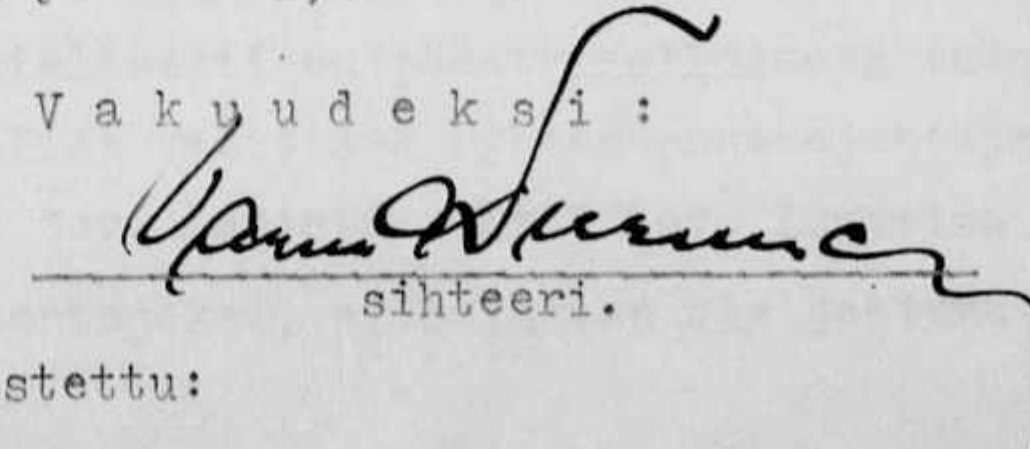
Lepistö: Sama henkilö voisi myös ryhmän tiedotustoiminnan. Kanslistia tuskin tarvitaan. Aloiteajaksi voitaisiin kai saada konekirjoitusapua puoluetoimistosta.

Tervo: Aloitteentekoaajaksi voitaisiin kertakorvauksella palkata joku sopiva henkilö, esim. R. Rinne.

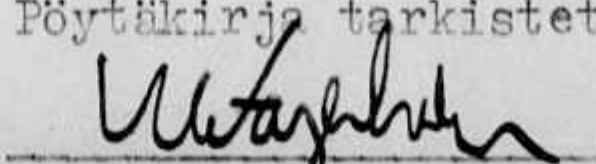
Päätös: Asia jätettiin avoimeksi ja neuvoteltavaksi.

Kokous päättyi klo 15,40.

V a k u u d e k s i :


sihteeri.

Pöytäkirja tarkistettu:

 puheenjohtaja.

varausalla tarkoitusta varten määräraha tai ottamalla
työttömyystöihin varattua määrärahaa varat ja teettä-
mällä k.o. tien kunnostus työt työttömyystöihin

PÖYTÄKIRJA Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän kokouksesta Eduskuntatalon ryhmähuoneessa heinäkuun 21 päivänä 1948. Kokouksen avasi edellisten valtiopäivien sos.dem. ryhmän puheenjohtaja Onni Peltonen, joka puheessaan lausui uuden ryhmän tervetulleeksi aloittamaan vaalien jälkeistä työ- kauttaan. Phja tarkasteli vaalien tulosta ja totesi, että Sos.dem. Puolue on maan suurin, mutta että vaalitekniillisistä syistä ohitti maalaisliitto ryhmämme uudessa eduskunnassa. Tästä huolimatta on pyrittävä siihen, että sos.dem. ryhmän työ tulee muodostumaan johtavaksi. Phja toivotti kaikille hyvää työhalua ja julisti kokouksen avatuksi. Sihteeriksi kutsui Peltonen tov. Turusen. Kokous alkoi kello 14. Kokouksessa paitsi ryhmän jäseniä olivat saapuvilla puolueen puheenjohtaja Skog ja vt. puoluesihteerit Puskala sekä toimittaja Mykkänen, U. Raatikainen ja Mirjam Pauku, vm. Hiilelän suosituksesta.

1 §

Ryhmän kokoonpano.

Heinäkuun 1 ja 2 päivinä suoritettujen valtiollisten vaalien tuloksena todettiin Sos.dem. Eduskuntaryhmän muodotuneen 54 jäseniseksi (Jäsenluettelo liitteenä.).

Edellämainituista eivät kokoukseen olleet saapuneet: Hiltunen, Huunonen, Kilpeläinen, Pyörtänö, Raatikainen, Takki ja Varjonen, näistä Huunonen ja Pyörtänö ulkomaanmatkansa vuoksi.

2 §

Ryhmän virkailijain vaali.

Turunen: Eilen ja tänään on käyty keskusteluja ryhmän puheenjohtajista ja muistakin virkailijoista. Keskustelujen lopputuloksena lähes yksimielisesti on päästy sellaiseen tulokseen, että toveri Fagerholm olisi valittava ryhmän puheenjohtajaksi ja toiseksi puheenjohtajaksi tov. Lepistö. Että tov. Lumetta ei ole esitetty toiseksi puheenjohtajaksi, ei suinkaan ole johtunut siitä, että

hän olisi ollut vähemmän sopiva kuin тов. Lepistö. Mutta kun тов. Lumpeelle on ajateltu I. varapuhemiehen paikkaa, ovat monet ryhmän jäsenistä olleet sitä mieltä, että tämä järjestyminen olisi varsin sopiva. Senvuoksi ehdotankin, että ryhmän ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittaisiin Fagerholm ja toiseksi Lepistö ja että samalla päätettäisiin siitä, että тов. Lumme valitaan I. varapuhemieheksi.

Kuittinen: Kannatti Turusen ehdotusta.

Rantala: Yhtyi Turuseen Fagerholmin suhteen, mutta katsoi, että Lumme voisi olla toisena puheenjohtajana. Teki tämän mukaisen ehdotuksen.

Jokinen: Kannatti Rantalan ehdotusta.

Hakkila: Katsoi, että Peltonen huolimatta hallituksen jäsenestä olostaan voisi olla puheenjohtajana.

Kulovaara: Kannatti Lumetta toiseksi puheenjohtajaksi.

Tervo: Yhtyi Turusen ehdotukseen, koska piti tarpeellisena sitä, että yhteydet puoluetoimikuntaan tätä kautta huomattavasti paraneisivat.

Päätös: Ryhmän ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin Fagerholm yksimielisesti.

Suoritettiin äänestys Turusen ja Rantalan ehdotusten välillä. Äänestyksessä kannatti Turusen ehdotusta 23 ja Rantalan ehdotusta 16 ryhmän jäsentä. Näin ollen toiseksi puheenjohtajaksi valittiin Lepistö.

Tämän jälkeen luovutti Peltonen puheenjohtajan paikan Fagerholmille, joka omasta ja Lepistön puolesta kiitti heille osoitetusta luottamuksesta.

3 §

Sihteerit.

Tervon ehdotuksesta valittiin yksimielisesti ryhmän sihteeriksi: ensimmäiseksi Paasio ja toiseksi Turunen.

4 §

Taloudenhoitaja.

Turunen ehdotti ryhmän talouden hoitajaksi тов. Hiilelän, mutta hän kieltäytyi. Samoin kieltäytyivät Leivo-Larsson ja Raunio. Tervon ehdotuksesta valittiin sitten taloudenhoitajaksi Meeri Kalavainen.

5 §

Tilintarkastajat.

Ryhmän tilejä tarkastamaan valittiin Rantala, Nurminen ja Väyrynen.

6 §

Valmistava valiokunta.

Turusen ehdotuksesta valittiin sääntöjen 4 §:n edellyttämiksi jäseniksi valmistavaan valiokuntaan toverit Lehtokoski, Hakkila ja Tervo.

7 §

Kansliatoimikunta.

Kansliatoimikunnan jäseneksi päätettiin ehdottaa Tervoa.

8 §

Puhemiehet.

Päätettiin kannattaa Maalaisliiton asettamaa ehdokasta puhemieheksi.

Päätettiin asettaa I. varapuhemiesehdokkaaksi Lumme.

Päätettiin kannattaa II. varapuhemieheksi SKDL:n asettamaa ehdokasta.

9 §

Valitsijamiehet.

Valitsijamiesten vaali suoritetaan maanantaina tk. 26 pnä ja valmistava valiokunta velvoitettiin laatimaan esitys valitsijamiehiksi ryhmän osalta.

Hakkila: On kuulunut, etteivät kaikki ryhmän jäsenet ehtisi vielä maanantaiksi tehtäväänsä täyttämään. Tämä on suorastaan edesvastuutonta. Ensin ryhdytään ehdokkaaksi, mutta sitten ei tehtävälle anneta tarpeeksi arvoa.

Fagerholm: Varoitin Huunosta jo viime keväänä, mutta hän ei halunnut jättää Amerikan matkaansa.

Puskala: Selosti toimenpiteitään niin Huunosen kuin Pyöränönkin kotiinkutsumikseksi. Tolonen on nyt saapunut, joten tarvittaisiin ainoastaan toinen em:sta, jotta valitsijamiesvaaleissa ei tapahtuisi mitään kommelluksia.

10 §

Hallituskysymys.

Fagerholm: Puoluetoimikunnassa on asia alustavasti ollut esillä ja siellä asetettiin asioista neuvottelemaan kolmimiehin delegatio (Skog, Lepistö ja Fagerholm). Ehdotti, ettei asiasta vielä tänään laajemmalti keskusteltaisi, vaan ryhmän puo-

lesta hyväksyttäisiin puoluetoimikunnan asettama delegatio, jonka kaksi jäsentä on myös ryhmän jäseniä.

Ehdotus hyväksyttiin ja ryhmän neuvottelijoiksi valtuutettiin Fagerholm, Lepistö ja Skog.

11 §

Aloitteet.

Keskusteltiin aloitteiden pikaisesta valmistamisesta ja päätettiin ensi tilassa ottaa asia jossakin ensi viikon alkupuolen kokouksessa käsiteltäväksi.

12 §

Kirjallisen sihteerin ja kanslistin palkkaaminen.

Keskustelun jälkeen jätettiin valmistavan valiokunnan tehtäväksi laatia ehdotus otsakkeessa mainitusta kysymyksestä. Tämän mukaisesti on valm. valiokunnan tehtävä ehdotus myös ryhmän jäsenmaksuksi.

Kokous päättyi kello 14,50.

V a k u u d e k s i :

W. Fagerholm
puheenjohtaja

K. H. Turunen
sihteeri

T a r k i s t e t t u :

Veli-Jaakko

Kustaa Slanku

PÖYTÄKIRJA Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän kokouksesta ryhmähuoneessa heinäkuun 22 pnä 1948 alkaen klo 13. Puhetta johti Fagerholm ja sihteerinä toimi Turunen. Poissaoleviksi merkittiin: Huunonen, Härmä, Jokinen, Kilpeläinen, Lumme, Pesonen, Salmela-Järvinen ja Tervo. Ryhmän ulkopuolelta olivat läsnä Teerimäki ja Kivisalo.

1 §

Valitsijamiehet.

Valmistavan valiokunnan ehdotuksesta päätettiin, että valitsijamiesvaaleissa mennään vaaliliittoon skdl:n ryhmän kanssa.

Valitsijamieheksi hyväksyttiin: vakinaisiksi Rantala, Hiilelä, Lepistö, Kulovaara, Pesonen, Raatikainen, Karvonen, Juutilainen, Käkälä, Nurminen, Turkka ja Kalavainen sekä varalle Muikku, Pusa, Väyrynen, Leivo-Larsson, Niemi ja Hykkälä.

2 §

Valiokuntapaikat.

Turunen: Valiokuntapaikkoja koskevat toivomukset olisi jätettävä ryhmän sihteeille viimeistään huomissa istunnossa.

Raunio: Työtä on jaettava tasapuolisesti kaikille.

Lehtokoski: Eduskuntatyö on asetettava pääasiaksi ja muut puuhat jätettävä vähemmälle.

Leivo-Larsson: Kyllä asialliset toivomukset on huomioitava.

3 §

Tarkistajat:

Keskustelun jälkeen hyväksyttiin tarkistajiksi: vakinaiseksi Niemi ja varalle Malkamäki.

4 §

Valmistavan valiokunnan huoleksi jätettiin ryhmän jäsenten yhteisen illanvieton järjestäminen.

Kokous päättyi klo 13,45.

V a k u u d e k s i :

W. Fagerholm
puheenjohtaja.

K. H. Turunen
sihteeri.

Pöytäkirja tarkistettu:

Kustaa Slanku

Veli-Jaakko

varausalla tarkoitusta varten määräraha tai ottamalla
työttömyystöihin varatusta määrärahaa varat ja teettä-
mällä k.o. tien kunnostus työt työttömyystöihin

PÖYTÄKIRJA Sosialidemokraattisen Eduskunta-

ryhmän valmistavan valiokunnan kokouksesta ryhmähuoneessa heinäkuun 23 pnä 1948 alkaen kl 15,30. Puhetta johti Fagerholm ja sihteerinä toimi Turunen. Lisäksi olivat saapuvilla Lepistö, Paasio, Hakkila, Lehtokoski, Tervo ja Kalavainen.

1 §

Valitsijamiehet.

Lepistö: Selosti neuvotteluja komien kanssa. Neuvotteluis-
sa päästy yksimielisyyteen. Vaaliliitto on selvä. Tämä koskee
myös suuren valiokunnan vaalia.

2 §

Valiokuntapaikat.

Lepistö: Kommunistien kanssa sovittiin paikkojen määrälli-
sestä jaosta seuraavasti: (ensim. luku tarkoittaa vakinaisia ja
toinen varajäsenpaikkoja)

	Sosdem.	Skdl.
Valitsijamiehet	12 + 4	9 + 3
Suuri vlk.	12 + 4	9 + 3
Perustuslakivlk.	5 + 2	3 + 1
Lakivlk.	5 + 1	3 + 2
Ulkoasiainvlk.	5 + 2	3 + 1
Valtiovarainvlk.	6 + 2	4 + 2
Pankkivlk.	3 + 2	3 + 1
Talousvlk.	5 + 2	3 + 1
Laki- ja talousvlk.	5 + 1	3 + 2
Sivistysvlk.	5 + 2	3 + 1
Maatalousvlk.	5 + 1	3 + 2
Työväenasiainvlk.	5 + 2	3 + 1
Kululaitosvlk.	5 + 1	3 + 2
Puolustusvlk.	5 + 2	3 + 1

Tämän jaoittelun mukaan on valmistettu ehdotus sosdem. ryhmän
jäsenten sijoittamiseksi eri valiokuntiin.

Keskustelussa valtiovarainvaliokunnan kohdalla päätettiin eh-
dottaa Käkelän tilalle Turunen. Käkelä lakivaliokuntaan Turkan
tilalle ja Turkka Turusen tilalle työväenasiainvaliokuntaan. Suu-
reen ehdotetaan Turunen valtiovarainvaliokunnasta. Turkan tilalle
työväenasiainvaliokunnan varajäseneksi ehdotetaan Järvinen. Bran-
der-Wallinin tilalle suureen valiokuntaan Käkelä ja Karjalaisen
tilalle puolustusasiainvaliokuntaan Kilpeläinen. (Liitteitä.)

3 §

Valiok. puheenjohtajat.

Neuvottelijoille annettiin ohjeeksi pitää kiinni ulkoasiain-, valtiovarain- ja työväenasiainvaliokuntien puheenjohtajien paikoista. Mikäli suuri tai talousvlk:n puheenjohtajista olisi jompikumpi saatavissa sosdemeille, olisi sellaista-kin yritettävä.

4 §

Loma-anomukset.

Penna Tervolle myönnettiin lomaa olympialaismatkaansa varten alkaen 28/7.

5 §

Istuntojen jatkaminen.

Suositteluaan aloitettavaksi eduskunnan loma heti aloiteajan päätyttyä ja lomalta voitaisiin palata esim. 21/9.

6 §

Hallituskysymys.

Fagerholm: Tänään klo 17 menevät ryhmien puheenjohtajat presidentin luokse. Maalaisliitto suostuvainen siihen, että sosialidemokraatti tulisi hallituksen muodostajaksi. ML on valmis siihen, että uuteen hallitukseen tulisi 6 sosdem., 6 maalaisliit..ja 4 skdl:ää. Tämä siis merkitsee työläisenemistöistä hallitusta. Meidän olisi pyrittävä tällä kertaa saamaan toinen maatalousministeriön paikoista. Maalaisliitto on tiedustellut, olisimmeko valmiit menemään hallitukseen ML:n kanssa, jos kommunistit asettaisivat vaikeuksia asialle.

Tervo: Asiaa ei tässä vaiheessa pitäisi ottaa ryhmässä esille, koska tiedot saattaisivat 'vuotaa'. Oli entisen hallituspuheenjohtajan kannalla Fagerholmin paikkajaon mukaan. Sisäministerin paikkaa ei nyt saa antaa kommunistille. On ennenaikaista ottaa vielä kantaa punamultaryhmittymään nähden. Se voisi olla vaarallinenkin tie korpilakkoja silmällä pitäen.

Lehtokoski: Yhtyi puheenjohtajain kantaan.

Lepistö: Jonkinlaiset neuvotteluvaltuudet olisi ryhmältä saatava.

Fagerholm: Mainitsi, että presidentti on jo kutsunut hänet luokseen ja mahdollisesti jo huomenna antaa hän tehtäväksi uuden hallituksen muodostamisen.

Makkila: Ryhmältä pyydettävä valtuus, että jos presid.

Päätös: Ilmoitetaan ryhmälle, että ryhmä on kutsuttu tasavallan presidentin luokse ja että maalaisliitto on suostuvainen entiseltä pohjalta jonkun sosialidemokraatin muodostamaan hallitukseen. Ryhmän olisi annettava valtuus ottaa tarvittaessa tehtävä vastaan.

Kokous päättyi klo 16.

V a k u u d e k s i .

[Signature]
sihteeri.

Pöytäkirja tarkistettu:

[Signature]
puheenjohtaja.

varausalla tarkoitusta varten määräraha tai ottamalla
työttömyystöihin varatusta määrärahaa varat ja teettä-
mällä k.o. tien kunnostus työt työttömyystöihin

PerustuslakivaliokuntaVakinaiset

Salmela-Järvinen

Jokinen

Henriksson

Paasio

Hykkäälä

Varajäsenet

Lumme

Väyrynen

KoasialainvaliokuntaVakinaiset

Fagerholm

Hakkila

Lumme

Lehtokoski

Raatikainen

Varajäsenet

Varjonen

Tervo

PankkivaliokuntaVakinaiset

Andersson

Kajala

~~xxxxxxxxxxxx~~ MalkamäkiVarajäsenet

Pusa

~~xxxxxxxx~~ Leivo-LarssonLakivaliokuntaVakinaiset

Väyrynen

Brander-Wallin

~~Järkin~~ Kälkelä

Järvinen

Alanko

Varajäsenet

Hakkila

ValtiovarainvaliokuntaVakinaiset

Rantala

Lehtokoski

Lepistö

Welling

Raatikainen

Warjonen

Varajäsenet2 ~~Kälkelä~~ Turunen

1 Hiilelä

TalousvaliokuntaVakinaiset

Lumme

Nurminen

Pesonen

Tolonen

Penttala

Varajäsenet

Pyy

Kuittinen

Iaki- ja talousvaliokuntaVakinaiset

Kulovaara
Käkelä
Kuittinen
Kajala
Koivulahti-Lehto

Varajäsenet

~~Järven~~ Sävelä

MaatalousvaliokuntaVakinaiset

Eskola
Pusa
Simonen
Koskinen
Sävelä

Varajäsenet

Iepistö

KulkulaitosvaliokuntaVakinaiset

Penttala
Muikku
Pyy
Raunio
Karjalainen

Varajäsenet

Kulovaara

SivistysvaliokuntaVakinaiset

~~Pyörtänö~~ Malkamäki
Juutilainen
Kilpeläinen
Niemi
Kalavainen

Varajäsenet

Pyörtänö
~~Koivulahti-Lehto~~

TyöväenasiainvaliokuntaVakinaiset

Hiilelä
~~Järven~~ Turkkas
Huunonen
Leivo-Iarsson
Karvonen

Varajäsenet

Juutilainen
~~Turkka~~ Järvinen

PuolustusasiainvaliokuntaVakinaiset

Raunio
~~Karjalainen~~ Kilpeläinen
Muikku
Tervo
Pyörtänö

Varajäsenet

Kulovaara
Raatikainen

Suurivaliokunta.

Vakinaiset

Kajala	Pankkivaliokunnasta
Kulovaara	Iaki- ja talousvaliokunnasta
Kukela <i>Turunen</i>	Valtiovarainvaliokunnasta
Hykkäälä	Perustusvaliokunnasta
Väyrynen	Iakivaliokunnasta
Pesonen	Talousvaliokunnasta
Kalavainen	Sivistysvaliokunnasta
Simonen	Maatalousvaliokunnasta
Karvonen	Työväenasiainvaliokunnasta
Karjalainen	Kululaitosvaliokunnasta
Pyörtänä	Puolustusvaliokunnasta

~~Arander Wallin~~ *Kukela*

Varajäsenet

Sävelä
Järvinen
Henriksson
<u>Malkamäki</u>
<u>Alanko</u>

Edustaja	Vakinaiset	Varapaikat
Alanko	Iaki	Suuri
Andersson	Pankki	-
Brander-Wallin	Iaki, Suuri	-
Eskola	Maatalous	-
Fagerholm	Ulko	-
Hakkila	Ulko	Iaki
Henriksson	Perustus	Suuri
Hilelä	Työväki	Valtiovarat
Hiltunen	-	-
Huunonen	Työväki	-
Hykkäälä	Perustus, Suuri	-
Härmä	-	-
Jokinen	Perustus	Iakitalous
Juutilainen	Sivistys	Työväki
Järvinen	Iaki	Suuri
Kajala	Pankki, Iakitalous, Suuri	-
Kalavainen	Sivistys, Suuri	-
Karjalainen	Puolustus, Kulkulaitos, Suuri	-
Karvonen	Työväki, Suuri	-
Kilpeläinen	Sivistys	-
Koskinen	Maatalous	-
Koivulahti-Lehto	Iakitalous	Sivistys
Kulovaara	Iakitalous, Suuri	Kulkulaitos, Puolustus
Kuittinen	Iakitalous	Talous
Käkelä	Iakitalous, Suuri	Valtiovarat
Lehtokoski	Valtiovarat, Ulko	-
Leivo-Iarsson	Työväki	Pankki
Lepistö	Valtiovarat	Maatalous
Lumme	Ulko, Talous	Perustus
Maljamäki	Sivistys, Pankki	-
Muikku	Kulkulaitos, Puolustus	-
Niemi	Sivistys	-
Nurminen	Talous	-
Paasio	Perustus	-
Peltonen	-	-
Penttala	Kulkulaitos, Talous	-
Pesonen	Talous, Suuri	Summa -

varausalla tarkoitusta varten määräraha tai otettavien
työttömyystöihin varatusta määrärahasta varat ja teettä-
mällä k.o. tien kunnostus työt työttömyystöihin

Pusa	Maatalous	Pankki
Pyy	Kulkulaitos	Talous
Pyörtnö	Puolustus, Suuri	Sivistys
Raatikainen	Ulko, Valtiovarat	Puolustus
Rantala	Valtiovarat	-
Raunio	Kulkulaitos, Puolustus	-
Salmela-Järvinen	Perustus	-
Simonen	Maatalous, Suuri	-
Sävelä	Maatalous	Suuri
Takki	-	-
Tervo	Puolustus	Ulko
Tolonen	Talous	-
Turkka	Perustus	Työväki
Turunen	Työväki	-
Varjonen	Valtiovarat	Ulko
Väyrynen	Laki, Suuri	Perustuslaki

varausalla tarkoitusta varten määrättyä tai otettua
työttömyystilaa varastusta määrätystä varat ja teettä-
mällä k.o. tien kunnostus työt + tvä + kunnostus

Lehtokoski siirrettäisiin varajäseniksi.

Fagerholm: Toivoi, ettei keskusteltaisi tässä Mänensävyssä. Oli henkilökohtaisesti valmis jättämään paikkansa valiokunnassa.

Hakkila: Mainitsi, että puhemiehet voivat kyllä seurata ulkoasiainvaliokunnan työtä, vaikkeivät olisi valiokunnan jäseniä.

Hiltunen: Ei ymmärtänyt Varjosta, koska molemmat hänen vara-jäseniksi ehdottamansa taitavat ruotsinkielisiä ja ovat voineet seurata jo kauan asioita tälläkin alalla.

Päätös: Valmistavan valiokunnan ehdotus hyväksyttiin ja ulkoasiainvaliokuntaan tulivat valituiksi vakinaisiksi Fagerholm, Hakkila, Lumme, Lehtokoski ja Raatikainen sekä varalle Varjonen ja Tervo.

Valtiovarainvaliokunta.

Hiltunen: Piti kaikkia sopivana, mutta listalta puuttuvat Etelä- ja pohjois-Suomen edustajat.

Simonen: Pahoitteli, ettei E. Karjalaisen paikalle ollut ehdotettu pohjois-Suomen edustajaa. Ehdotti Väyrystä.

Päätös: Valmistavan valiokunnan ehdotus hyväksyttiin ja valituiksi tulivat vakinaisiksi Rantala, Lehtokoski, Lepistö, Welling, Raatikainen ja Varjonen sekä varalle Hiilelä ja Turunen.

Laki- ja talousvaliokunta.

Kajala: Moitti Jokista laiskuudesta, ehdotti hänen tilalleen Sävelän.

Kulovaara: Kannatti Kajalan ehdotusta.

Päätös: Kajalan ehdotus hyväksyttiin ja näin ollen tulivat laki- ja talousvaliokuntaan vakinaisiksi Kulovaara, Käkälä, Kuitinen, Kajala ja Koivulahti-Lehto sekä varalle Sävelä.

Maatalousvaliokunta.

Leivo-Larsson: Ehdotti Sävelän tilalle Koivulahti-Lehtoa.

Lepistö: Oli valmis luovuttamaan paikkansa.

Fagerholm: Valm. valiokunta piti Lepistöä tärkeänä varalle.

Simonen: Vastusti Leivo-Larssonin ehdotusta.

Eskola: Piti Lepistöä tärkeänä.

Lehtokoski: Kannatti Leivo-Larssonin ehdotusta niin että Koivulahti-Lehto tulisi Lepistön paikalle varajäseneksi.

Suoritetussa koeäänestyksessä voitti Lepistö.

Päätös: Maatalousvaliokuntaan tulivat valituiksi vakinaisiksi

Eskola, Pusa, Simonen, Koskinen, ja Sävelä sekä varalle Lepistö.

Suuri valiokunta.

Käkälä: Koska hänellä on jo kaksi suurta valiokuntaa (laki ja laki-talous), kiltäytyi hän Suuren valiokunnan jäsenyydestä.

Fagerholm ja Kulovaara vastustivat kieltäytymistä.

Hakkila: Tässä tapauksessa on kieltäytyminen hyväksyttävä.

Päätös: Käkälän kieltäytyminen hyväksyttiin ja hänen tilalleen asetettiin Brander-Wallin. Näin ollen suureen valiokuntaan tulivat vakinaisiksi Kajala, Kulovaara, Turunen, Hykkälä, Väyrynen, Pesonen, Kalavainen, Simonen, Karvonen, Karjalainen, Pyör-tänö ja Brander-Wallin sekä varalle Sävelä, Järvinen, Henriksson, Alanko ja Malkamäki.

2 §

Valiokuntien puh.johtajat.

Kokous hyväksyi valmistavan valiokunnan ehdotuksen neuvotteluista skdl:n kanssa puheenjohtajapaikoista.

Varjonan: Arveli, että Ulkoas.vlk:n pj.paikasta voisi luopua.

Penttala: Vastusti Varjosen ajatusta.

Päätös: Ulkoas., Valtiovarat ja Työväki saatava sosdemeille.

3 §

Hallituskysymys.

Fagerholm: Maalaisliiton keskusteltu aivan ylimalkaisesti.

Nämä ovat valmiit suostumaan sosdem.pääministeriin. Paikkajako olisi seuraava, me 6, ML 6 ja skdl 4, 2 paikkaa esim. ruotsal:lle. Tiedusteli, voiko ryhmä suostua sosdem. pääministeriin.

Päätös: Ryhmä antaa suostumuksensa sosdem:n johdolla muodostettavaa kolmen suuren hallitusta varten.

Kokous päättyi 17,10.

V a k u u d e k s i :

U. Fagerholm
puheenjohtaja.

Sam. Hiltunen
sihteeri.

Pöytäkirja tarkistettu:

Perttu Kallio Henri Lahtinen